

پاسخنامه

دهم انسانی

۱۸ آبان ماه ۱۴۰۳

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۲۱۰

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار (۱)	دانیال آرکیش، مهدی اسفندیاری، محسن جهانبخش، آروین حسینی، میثم خشنودی، مسعود عباسی، نریمان فتح‌اللهی، زانبار محمدی
علوم و فنون ادبی (۱)	صالح بهاری، سعید جعفری، اکرم رسا، علی صیدانلو، ابوالفضل عباس‌زاده، محمد مالک
علوم و فنون ادبی (۱) - سؤال‌های «آشنا»	برگزیده از سؤال‌های کتاب جامع
جامعه‌شناسی (۱)	یاسین سعدی، فاطمه عبدالوند، فرهاد منوچهری، شیلا هاشمیان
عربی، زبان قرآن (۱)	ابوطالب ذرانی، امیدرضا عاشقی، مصطفی قدیمی‌فرد، مرتضی کاظم‌شیرودی، افشین کریمیان‌فرد، آیدین مصطفی‌زاده
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	راضیه ابراهیمی نژاد، علیرضا آزادی‌زاده، متین بهادرلو، امیررضا پرویزی، زهرا دامپار، فاطمه عزیزی، امیرحسین کاروین
منطق	جواد پاکدل، ابوحنیفه خرسند، طهورا رهنجام، سالار صفایی، محمد قاسمی، سبحان محمدی
اقتصاد	سارا شریفی، احسان عالی‌نژاد، سپیده فتح‌اللهی، آرش کتابفروش بدری، سارا معصوم‌زاده

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران استاد	ویراستاران رتبه برتر	مستندسازی
ریاضی و آمار (۱)	آروین حسینی	آروین حسینی	محمد بحیرایی، احسان غنی‌زاده	سید عارف خبیری	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۱)	حسن اصحابی	حسن اصحابی	الهام محمدی	فاطمه جمالی، امیررضا کرمی‌پور، مهرزاد مشایخی	الناز معتمدی
جامعه‌شناسی (۱)	ریحانه امینی	ریحانه امینی	ملیکا ذاکری، یاسین سعدی	سید عارف خبیری، یاسمین رمضانی، تینا شمسی	سجاد حقیقی‌پور
عربی، زبان قرآن (۱)	آرمین ساعدپناه	آرمین ساعدپناه	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور، آیدین مصطفی‌زاده	امیررضا کرمی‌پور	لیلا ایزدی
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	محدثه صفاری	محدثه صفاری	زهرا دامپار، فاطمه عزیزی	مرضیه رضانی، زهرا قصری	عطیه محلوچی
منطق	مرضیه محمدی	مرضیه محمدی	فرهاد علی‌نژاد، ملیکا ذاکری	سمیرا معروف، امیرمحمد قلعه‌کاهی	سوگند بیگلری
اقتصاد	آفرین ساجدی	آفرین ساجدی	مرضیه محمدی	تینا شمسی، مریم خسروی	سجاد حقیقی‌پور

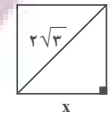
گروه فنی و تولید

مدیر گروه	زهرا دامپار
مسئول دفترچه	مهدیه ملاصالحی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: سجاد حقیقی‌پور
حروف چین و صفحه‌آرا	زهرا تاجیک
ناظر چاپ	سوران نعیمی

ریاضی و آمار (۱)

۱- گزینه «۲»

(میثم فشنوری)

$$\text{فیثاغورس} \rightarrow x^2 + x^2 = (2\sqrt{3})^2 \Rightarrow 2x^2 = 12 \Rightarrow \begin{cases} x = \sqrt{6} \\ x = -\sqrt{6} \end{cases} \text{ غق}$$

$$\text{مساحت} = x^2 = (\sqrt{6})^2 = \sqrt{36} = 6$$

$$\text{محیط} = 4x = 4\sqrt{6}$$

$$\frac{\text{مساحت}}{\text{محیط}} = \frac{6}{4\sqrt{6}} = \frac{3}{2\sqrt{6}} = \frac{3\sqrt{6}}{2\sqrt{6} \times \sqrt{6}} = \frac{3\sqrt{6}}{12} = \frac{\sqrt{6}}{4}$$

(معادله و مسائل توصیفی، صفحه ۱۲)

۲- گزینه «۲»

(مسعود عباسی)

اگر کل پول را x در نظر بگیریم، آنگاه سهم سعید $\frac{x}{4}$ و سهم علی $\frac{3}{5}x$

می شود و خواهیم داشت:

$$\frac{x}{4} + \frac{3}{5}x + 3000 = x \xrightarrow{\times 20} 5x + 12x + 6000 = 20x$$

$$\Rightarrow 17x + 6000 = 20x \Rightarrow 6000 = 20x - 17x$$

$$\Rightarrow 6000 = 3x \Rightarrow x = \frac{6000}{3} = 2000$$

$$\text{پول علی: } \frac{3}{5}x = \frac{3}{5} \times 2000 = 1200$$

(معادله و مسائل توصیفی، صفحه های ۱۰ تا ۱۴)

۳- گزینه «۳»

(دانیال آرکیش)

$$x = \text{تعداد بلوک تولید شده در روز شنبه}$$

$$2x = \text{تعداد بلوک تولید شده در روز یکشنبه}$$

$$4x = \text{تعداد بلوک تولید شده در روز دوشنبه}$$

$$8x = \text{تعداد بلوک تولید شده در روز سه شنبه}$$

$$16x = \text{تعداد بلوک تولید شده در روز چهارشنبه}$$

$$\rightarrow x + 2x + 4x + 8x + 16x = 3100$$

$$31x = 3100 \rightarrow x = \frac{3100}{31} = 100$$

$$\Rightarrow \text{تعداد بلوک تولید شده در روز دوشنبه} = 4x = 4 \times 100 = 400$$

(معادله و مسائل توصیفی، صفحه های ۱۰ تا ۱۸)

۴- گزینه «۱»

(میثم فشنوری)

$$x^2 - \frac{1}{5}x = \frac{6}{5} \xrightarrow{\times 5} 5x^2 - x = 6$$

$$\Rightarrow 5x^2 - x - 6 = 0 \quad \text{مقایسه با فرم استاندارد} \quad ax^2 + bx + c = 0$$

$$\begin{cases} a = 5 \\ b = -1 \Rightarrow a + c = b \Rightarrow \\ c = -6 \end{cases} \quad \begin{cases} \text{عدد اول: } x_1 = -1 \\ \text{عدد دوم: } x_2 = \frac{-c}{a} = \frac{+6}{5} \end{cases}$$

$$|x_2^2 - x_1^2| = \left| \left(\frac{6}{5} \right)^2 - (-1)^2 \right| = \left| \frac{36}{25} - 1 \right| = \left| \frac{36 - 25}{25} \right| = \frac{11}{25}$$

(حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه های ۲۸ و ۲۹)

۵- گزینه «۴»

(دانیال آرکیش)

مساحت مثلث قائم الزاویه برابر است با حاصل ضرب اضلاع قائمه تقسیم بر ۲،

پس داریم:

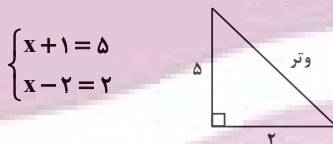
$$\text{مساحت: } S = \frac{(x+1) \times (x-2)}{2} = \frac{5}{1}$$

$$\text{طرفین وسطین} \rightarrow (x+1)(x-2) = 10 \rightarrow x^2 - x - 2 = 10$$

$$\Rightarrow x^2 - x - 12 = 0 \Rightarrow (x+3)(x-4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x+3=0 \Rightarrow x=-3 \text{ غق} \\ x-4=0 \Rightarrow x=4 \text{ قق} \end{cases}$$

طول اضلاع نمی تواند منفی باشد، پس با جایگذاری $x=4$ و با استفاده از

قضیه فیثاغورس، اندازه وتر را به دست می آوریم:

$$\Rightarrow \text{وتر} = \sqrt{5^2 + 2^2} = \sqrt{25 + 4} = \sqrt{29}$$

(حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه های ۲۹ تا ۳۲)

۶- گزینه «۳»

(آروین حسینی)

نکته: اگر معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ ، ریشه مضاعف داشته باشد،

$$\Delta = 0 \text{ است و ریشه مضاعف آن از رابطه } x = -\frac{b}{2a} \text{ به دست می آید.}$$

مطابق نکته فوق، با توجه به اینکه $x=1$ ریشه مضاعف معادله است؛ پس:

$$\frac{-(-k)}{2(k+1)} = 1 \Rightarrow 2k+2 = k \Rightarrow k = -2$$

$$\Rightarrow -x^2 + 2x + h + 3 = 0$$

از طرفی باید $\Delta = 0$ باشد؛ پس:

$$\Delta = 0 \Rightarrow b^2 - 4ac = 0 \Rightarrow 4 - 4(-1)(h+3) = 0$$

$$\Rightarrow 4 + 4h + 12 = 0 \Rightarrow 4h = -16 \Rightarrow h = -4$$

بنابراین:

$$k + h = -2 + (-4) = -6$$

(حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه ۲۲)

۷- گزینه «۳»

(نیریمان فتح الهی)

$x = 1$ در معادله صدق می کند؛ پس:

$$ax^2 - 4x + c = 0 \xrightarrow{x=1} a - 4 + c = 0$$

$$a + c = 4$$

$$a, c \in \mathbb{N}$$

a	c	a ² c
۱	۳	۳
۲	۲	۸
۳	۱	۹

کمترین مقدار a^2c در حالت $a=1$ و $c=3$ به دست می آید که مقدار آن برابر ۳ می باشد.

(حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه ۳۲)

۸- گزینه «۲»

(ممسن جوان بخش)

ابتدا عدد ثابت ۴- را به طرف دیگر تساوی می بریم و کل معادله را بر ضریب x^2 تقسیم می کنیم:

$$2x^2 + ax = 4 \xrightarrow{+2} x^2 + \frac{a}{2}x = 2$$

حال ضریب x را در عدد $\frac{1}{2}$ ضرب کرده و به توان ۲ می رسانیم و به دو طرف تساوی اضافه می کنیم:

$$\frac{a}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{a}{4} \Rightarrow \left(\frac{a}{4}\right)^2 = \frac{a^2}{16} \Rightarrow x^2 + \frac{a}{2}x + \frac{a^2}{16} = 2 + \frac{a^2}{16}$$

سمت چپ معادله مربع کامل است؛ پس داریم:

$$\left(x + \frac{a}{4}\right)^2 = 2 + \frac{a^2}{16}$$

با مقایسه معادله به دست آمده با معادله $\left(x - \frac{3}{4}\right)^2 = b$ مشاهده می شود

$a = -3$ است، پس با قرار دادن $a = -3$ در معادله نهایی نتیجه می شود:

$$\left(x - \frac{3}{4}\right)^2 = 2 + \frac{9}{16} = \frac{41}{16}$$

بنابراین $b = \frac{41}{16}$ و حاصل $a+b$ برابر است با:

$$-3 + \frac{41}{16} = \frac{-48 + 41}{16} = -\frac{7}{16}$$

(حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه های ۲۴ تا ۲۷)

۹- گزینه «۱»

(آروین حسینی)

نکته: در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ با فرض $\Delta > 0$ ، مجموع ریشه ها

از رابطه $S = -\frac{b}{a}$ و حاصل ضرب ریشه ها از رابطه $P = \frac{c}{a}$ به دست می آید.

مطابق نکته فوق داریم:

$$(3m+2)x^2 - 5x + m - 4 = 0 \Rightarrow S = \frac{5}{3m+2}$$

$$(m^2+m)x^2 - 2x + 2m = 0 \Rightarrow P = \frac{2m}{m^2+m}$$

حال داریم:

$$S = P \Rightarrow \frac{5}{3m+2} = \frac{2m}{m^2+m} \xrightarrow{\text{طرفین وسطین}} 5(m^2+m) = 2m(3m+2)$$

$$\Rightarrow 5m^2 + 5m = 6m^2 + 4m \Rightarrow m^2 - m = 0 \Rightarrow m(m-1) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} m=0 \\ m=1 \end{cases}$$

به ازای $m=0$ ، ضریب x^2 معادله دوم صفر می شود، پس $m=0$ غیر قابل قبول است، از طرفی به ازای $m=1$ معادله دوم به صورت $2x^2 - 2x + 2 = 0$ درمی آید که دلتای آن منفی است ($\Delta = -12$) و $m=1$ نیز قابل قبول نیست.

(حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه های ۲۸ تا ۳۲)

۱۰- گزینه «۳»

(ژانیر ممیری)

اگر x تعداد کالای تولیدی باشد، تابع درآمد به صورت $R(x) = 20x$ است، پس:

$$P(x) = 20x - (x^2 - 22x + 80) = -x^2 + 42x - 80$$

برای محاسبه نقاط سر به سر کافی است معادله $P(x) = 0$ را حل کنیم:

$$P(x) = -x^2 + 42x - 80 = 0$$

$$\Rightarrow -(x-40)(x-2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 2 \\ x_2 = 40 \end{cases}$$

فاصله نقاط سر به سر برابر است با:

$$|40 - 2| = 38$$

روش ۲: فاصله نقاط سر به سر را می توان از رابطه $\frac{\sqrt{\Delta}}{|a|}$ به دست آورد:

$$\frac{\sqrt{\Delta}}{|a|} = \frac{\sqrt{1444}}{1} = 38$$

(حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه های ۲۹ تا ۳۱)

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۱- گزینه ۳»

(سعید بغفری)

ابیات دارای ردیف هستند: «کنند» / لغات عربی: «غریب، اضطراب، مورد»

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۱: وجود کنایه: «دل و مغز، خون و آب کنند» / کاربرد تاریخی دستور: «همی گلاب کنند»

گزینه ۲: وجود واژه کهن: «سُهر» / تشبیه: «چشم من مانند گل مورد گشته»، اضافه تشبیهی: «آتش دلم»

گزینه ۳: وجود استعاره: «ستارگان اضطراب کنند» / کاربرد «را» به معنای «برای»: «از صبر و خواب برای من چه بهره ای بود»

(مبانی تحلیل متن، ترکیبی)

۱۲- گزینه ۴»

(مهمر مالک)

گزینه ۴: وجود سه تشبیه: «شب کفر (شب کفر مانند) روز، برق تیغ مانند گوهر (به همین دلیل ایمان از برق تیغ گوهر افروز شده)»

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۱: بیت در قالب مثنوی سروده نشده است، تشبیه ها: «مehوش، عارض بستان، خط بنفشه»

گزینه ۲: بیت در قالب مثنوی سروده نشده است، تشبیه: «چون شمع»

گزینه ۳: در قالب مثنوی سروده شده است، «راه یقین» تشبیه بلیغ

(مبانی تحلیل متن، ترکیبی)

۱۳- گزینه ۲»

(ابوالفضل عباس زاده)

تشریح گزینه ها:

گزینه ۱: «شکار و کار» جناس دارند و واج آرای صامت های «ن» و «ر» و مصوت «ا» نیز در بیت وجود دارد.

گزینه ۲: فاقد تضاد، واژه آرای: «کین» تکرار شده است.

گزینه ۳: تشبیه: «چهره به گل» (چهره یار آنقدر زیباست که گل در برابر آن ناچیز است و رنجور می شود و مورد ستم قرار می گیرد).

تشبیه: «چهره به ماه» (شاعر چهره یار را از ماه هم زیباتر و نورانی تر دانسته است).

تشخیص: «ستم کردن توسط رخسار و مورد ستم قرار گرفتن گل» و «نماز بردن توسط ماه»

گزینه ۴: جناس: «دوست، دوستی (محبت)»، تضاد: نیست و هست

(بیان و برع، ترکیبی)

۱۴- گزینه ۴»

(ابوالفضل عباس زاده)

تشریح گزینه ها:

گزینه ۱: واج آرای حرف «س» واژه آرای وجود ندارد.

گزینه ۲: واژه آرای وجود ندارد.

نکته: دقت کنید که کلماتی مانند اندکاندک و آهسته آهسته، هر کدام یک واژه هستند و تکرار ندارند. تکرار، آرایه ای است که دو واژه با یک معنا تکرار شوند؛ اما آهسته آهسته در مجموع، یک واژه را تشکیل می دهد و قید است.

گزینه ۳: واژه آرای وجود ندارد و معانی «بود» یکی نیست: «بود» در مصراع اول معنی «وجود داشتن» می دهد و در مصراع دوم «فعل اسنادی» است و واژه آرای ندارد.

گزینه ۴: واج آرای «خ» و واژه آرای «خیال و خاک» مشهود است.

(بیان و برع، صفت های ۲۶ و ۲۷)

۱۵- گزینه ۳»

(علی صیدانلو)

وزن و آهنگ همه ابیات کوبنده است و تفاوت در مضمون آنها است.

تشریح گزینه ها:

گزینه ۱: به قناعت و سازگاری تأکید دارد و تعلیمی است.

گزینه ۲: گفت و گوی حافظ (عارف) با ساقی است و غنایی - عرفانی است.

گزینه ۳: سوار شدن رستم بر اسبش است که توضیح و توصیفات حماسی دارد.

گزینه ۴: بر دوستی با دوستان تأکید دارد و مفهوم آن، توصیه به دشمن ستیزی به جای دوست ستیزی است که بیشتر محتوای تعلیمی دارد.

(موسیقی شعر، صفت ۲۱)

۱۶- گزینه ۴»

(اکرم رسا)

مفهوم بیت «نالدن از هجران یار» است؛ وزن و آهنگ بیت، برای مفاهیم طرب انگیز مناسب است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۱: آهنگ و مضمون هر دو غمگین اند.

گزینه های ۲ و ۳: حزن آلود و غم انگیز است و با آهنگ ابیات هم خوانی دارد.

(موسیقی شعر، صفت های ۲۱ تا ۲۳)

۱۷- گزینه ۲»

(صالح بهاری)

هر بیت، متناسب با وزن و موسیقی که دارد، فضا سازی متفاوتی هم ارائه می دهد و در درک محتوای شعر هم به ما کمک می کند. مثلاً وزن کوبنده، بار حماسی فضای شعر را غنی می سازد.

تشریح ابیات:

الف) وزن این بیت، شاد است.

ب) دارای آهنگ غم انگیز است.

ج) آهنگ این بیت، اندوهناک است.

د) دارای وزن شاد و شور انگیز است.

ه) وزنی پر شور دارد.

و) وزن این بیت، غم انگیز می باشد.

(موسیقی شعر، صفت های ۲۱ تا ۲۳)

۱۸- گزینه ۴»

(اکرم رسا)

بررسی گزینه ها:

گزینه ۱: فاقد آهنگ حماسی است، دقت کنید که تکرار واژه (تیر) دلیلی بر حماسی بودن آهنگ بیت نیست.

گزینه ۲: واج آرای: (ک، ت) تکرار شده اند؛ اما شعر حماسی نیست و مضمون تعلیمی دارد.

گزینه ۳: واج آرای در حروف (د، ا، ن) مشهود است؛ اما بیت عاشقانه است نه حماسی.

گزینه ۴: شاعر از واج آرای «خ، چ» در تداعی فضای جنگ و کشیده شدن کمان و صدای آن بهره برده است و آهنگ بیت نیز حماسی است.

(ترکیبی، صفت های ۲۲ و ۲۶)

۱۹- گزینه ۲»

(مفهوم ماک)

مفهوم این بیت پایداری عمر و ارزش آن است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: شاعر مدعی است که بدون راهنمایی و ارشاد معشوق قادر به ادامه مسیر نیست.

گزینه «۳»: شاعر با لحن طعنه‌آمیز مدعی است که فقط خودش جفای معشوق را تحمل می‌کند و بدین جهت از معشوق گله کرده است.

گزینه «۴»: «کلاه انداختن» کنایه از شادی زیاد است که در نتیجه وصال بار اتفاق می‌افتد.

(مفهوم، ترکیبی)

۲۰- گزینه ۳»

(مفهوم ماک)

مصراع نخست این بیت با بیت صورت سوال تقابل مفهومی دارد؛ زیرا مصراع اول به تأیید عقل اشاره دارد در حالی که صورت سؤال نفی عقل‌گرایی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تقابل عشق و عقل

گزینه «۲»: جدا بودن راه عشق از عقل

گزینه «۴»: ناتوانی خرد در شناخت مقصود (هم مفهوم با صورت سؤال)

(مفهوم، ترکیبی)

علوم و فنون ادبی (۱) - سؤال‌های «آشنا»

۲۱- گزینه ۴»

(کتاب جامع)

«استفاده از جملات کوتاه» در قلمرو تحلیل زبانی قرار دارد.

(مبانی تحلیل متن، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۲۲- گزینه ۳»

(کتاب جامع)

در عبارت «چون شیخ دررفت»، «در رفت» به معنای داخل شدن به کار رفته است. حذف فعل و اضافه تشبیهی نیز در متن وجود ندارد.

(مبانی تحلیل متن، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۲۳- گزینه ۲»

(کتاب جامع)

شعر و موسیقی هر دو برای برانگیختن حس و حال عاطفی به کار می‌روند. اساسی‌ترین عامل پیدایی شعر عاطفه است. شاعر برای انتقال عاطفه خود به دیگران از زبان کمک می‌گیرد. تشخیص لحن مناسب هر متن، خواندن را دلنشین‌تر و درک محتوا را آسان‌تر می‌کند.

(موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۲۴- گزینه ۲»

(کتاب جامع)

بیت گزینه «۲» وزن و آهنگ سنگین‌تری نسبت به ابیات گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» دارد و فضای غم و اندوه را به خواننده القا می‌کند. در حالی که وزن و آهنگ گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» طربانگیز و شاد هستند.

(موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۲۵- گزینه ۳»

(کتاب جامع)

بیت «الف»: محتوایی شاد، اما وزنی غم‌انگیز دارد.

بیت «ب»: دارای مضمونی شاد و آهنگی غم‌انگیز است.

بیت «ج»: دارای مضمون و آهنگی غم‌انگیز می‌باشد؛ پس وزن و محتوا با هم هماهنگ هستند.

بیت «د»: محتوایی حکیمانه و ستایش‌گرانه اما وزنی شاد و ضربی دارد؛ بنابراین وزن و محتوا با هم هماهنگ نیست.

(موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۲۶- گزینه ۴»

(کتاب جامع)

موسیقی بیت گزینه «۴» و فضای حاکم بر آن همراه با غم است؛ در حالی که در سه بیت دیگر، فضایی شاد بر شعر حاکم است.

(موسیقی شعر، صفحه ۲۳)

۲۷- گزینه ۳»

(کتاب جامع)

چراغ دل: تشبیه / باد: واژه‌آرایی / مدد خواستن از باد: تشخیص / تکرار مصوت «آ» واج‌آرایی

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تشبیه ندارد. / تکرار «ریخته و بیخته»: واژه‌آرایی / دهن لاله:

تشخیص / تکرار «ر»، «د»: واج‌آرایی

گزینه «۲»: تشبیه ندارد. / تکرار «تن و جان»: واژه‌آرایی / تشخیص ندارد. /

تکرار «د»: واج‌آرایی

گزینه «۴»: واژه‌آرایی ندارد. / تشخیص ندارد. / تکرار «ر»: واج‌آرایی

(بیان و بدیع، ترکیبی)

۲۸- گزینه ۴»

(کتاب جامع)

تشریح ابیات:

بیت ب) «نارمان نه» کنایه از این که تهی‌دست هستیم.

بیت پ) واژه‌آرایی «مکان» دیده می‌شود.

بیت ت) «سر و بر» یا «بر و بر»: ۱ - حرف اضافه ۲ - «پهلوی» جناس می‌سازند.

بیت الف) «چو اشکم» تشبیه دارد.

بیت ث) واج‌آرایی «د» دیده می‌شود.

(بیان و بدیع، ترکیبی)

۲۹- گزینه ۳»

(کتاب جامع)

شتر، خار را نخورد به این دلیل که ماری به دور آن پیچیده بود و او از آن می‌ترسید.

(مفهوم، صفحه ۱۸)

۳۰- گزینه ۲»

(کتاب جامع)

در این حکایت، ماه نسبت به خورشید حسادت می‌ورزد و نمی‌خواهد نه خود و نه دیگران چهره او (خورشید) را ببینند.

(مفهوم، صفحه ۱۵)

جامعه‌شناسی (۱)

۳۱- گزینه «۱»

- خمیازه کشیدن، یک کار غیرارادی و قابل مشاهده می‌باشد؛ پس بیرونی است.
- یاد گرفتن، پیامد طبیعی درس خواندن است.
- نمره دادن معلم و بوق زدن، ارادی و بیرونی است.

(کنش‌های ما، صفحه‌های ۶ و ۷)

۳۲- گزینه «۳»

- فردی نمی‌تواند به زبان جدید صحبت کند ← کنش وابسته به آگاهی آدمی است.
- دانش‌آموزی برای اجازه خواستن از معلم دست خود را بالا می‌آورد ← انسان‌ها در انجام کنش به معنای آن توجه دارند.
- قرار گرفتن بر سر دوراهی تفریح با دوستان یا مطالعه برای امتحان ← تا اراده و خواست انسان نباشد، کنش صورت نمی‌گیرد.
- پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» را می‌توان از هر کنشگری پرسید ← فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود.

(کنش‌های ما، صفحه‌های ۳ و ۵)

۳۳- گزینه «۲»

تشریح عبارات نادرست:

- ارزش‌ها از جنس هدف و مقصود هستند و هنجارها از جنس وسیله و روش رسیدن به ارزش‌ها هستند.
- پدیده‌های اجتماعی از آثار و نتایج کنش اجتماعی هستند.

(پدیده‌های اجتماعی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۳۴- گزینه «۲»

- تفکر و تخیل، یک کنش درونی است.
- پاسخ سلام فرد مقابل، یک پیامد اجتماعی است.
- راه رفتن و نشستن، یک کنش بیرونی است.
- شیوه‌های معین سلام و احوالپرسی در فرهنگ‌های مختلف، یک هنجار اجتماعی است.

(پدیده‌های اجتماعی، صفحه‌های ۱۱، ۱۳ و ۱۴)

۳۵- گزینه «۳»

- ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق می‌یابند.
- انسان‌ها در ارتباط با یکدیگر، پدیده‌های اجتماعی را به‌وجود می‌آورند و به آن معنا می‌بخشند.
- با در نظر گرفتن دیگران، کنش فردی ما به کنش اجتماعی تبدیل می‌شود.

(پدیده‌های اجتماعی، صفحه‌های ۱۱، ۱۳ و ۱۴)

۳۶- گزینه «۱»

- ورود دانش‌آموزان به کلاس: کنش اجتماعی؛ کنش‌هایی که با توجه به دیگران انجام می‌دهیم، «کنش اجتماعی» خوانده می‌شوند.
- زمین خوردن یکی از دانش‌آموزان که بدون صف و با عجله وارد کلاس شده بود: پیامد طبیعی کنش اجتماعی؛ کنش انسانی دارای پیامدهایی

است که پیامد طبیعی آن به اراده فرد انسانی بستگی ندارد.

- خندیدن برخی از دانش‌آموزان به او: پیامد ارادی کنش اجتماعی؛ پیامدهای ارادی به اراده افراد انسانی که در اینجا دانش‌آموزان دیگر است، بستگی دارد.

- گوشزد کردن معلم در مورد عدم رعایت مقررات: جامعه‌پذیری؛ تعلیم و تربیت هنجارها و ارزش‌ها، پدیده جامعه‌پذیری را ایجاد می‌کند.

(تربیتی، صفحه‌های ۷، ۱۱ و ۱۴)

۳۷- گزینه «۲»

تشریح گزینه‌های نادرست:

- گزینه «۱»: در جهان اجتماعی، افراد مختلفی عضو هستند که عضویت و نقش هر کدام توسط همه اعضا تعریف یا پذیرفته می‌شود.
- گزینه «۳»: عضویت اعضا در بدن موجودات زنده و نظم آن‌ها تکوینی است؛ یعنی براساس آگاهی و اراده اعضا به‌وجود نمی‌آید.
- گزینه «۴»: جهان اجتماعی با انتقال فرهنگ خود به نسل‌های بعد تداوم می‌یابد و فرهنگ از طریق وراثت از نسلی به نسل دیگر منتقل نمی‌شود.

(جهان اجتماعی، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

۳۸- گزینه «۴»

به‌وجود آوردن قنات توسط ایرانیان، نمایانگر تأثیرگذاری جهان اجتماعی بر جهان طبیعی است.

وضع قواعد خاص توسط انسان‌ها برای مقابله با سیل، نمایانگر تأثیرگذاری جهان طبیعی بر جهان اجتماعی است.

تغییر آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان بر اثر شناخت خداوند، نمایانگر تأثیر جهان ماوراءطبیعی بر جهان اجتماعی است.

انتخاب کشاورزی متناسب با آب و هوای هر منطقه توسط انسان‌ها، نشان‌دهنده تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی است.

(جهان اجتماعی، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۳۹- گزینه «۱»

- آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی نیست؛ بلکه نوعی آگاهی مشترک و عمومی است. به این مجموعه آگاهی‌های مشترک «فرهنگ» می‌گویند.

- جهان اجتماعی مانند یک موجود زنده، اعضای مختلفی دارد و این اعضا در ارتباط با هم از نوعی نظم برخوردارند. نظم از ویژگی‌های مهم جهان اجتماعی است.

(جهان اجتماعی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۴۰- گزینه «۳»

تشریح موارد نادرست:

- ت) ورود پدیده‌های طبیعی به جهان اجتماعی باعث گسترش آن می‌شود.
- ث) هر یک از موجوداتی که بیرون جهان اجتماعی قرار دارند؛ یعنی موجودات طبیعی و ماوراءطبیعی به واسطه ارتباطی که با زندگی اجتماعی انسان پیدا می‌کنند، در گستره جهان اجتماعی قرار می‌گیرند.

ج) سنت‌ها و قوانین الهی، با انسان‌های شاکر و ناسپاس و جوامع عادل و ظالم، یکسان عمل نمی‌کند.

(جهان اجتماعی، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۷)

عربی زبان قرآن (۱)

۴۱- گزینه ۴»

(مرتضی کاظم شیرووری)

«نَمَا هَذَا الشَّجَرُ»: این درخت رشد کرد (رد گزینه «۳») / «مِنْ حَبَّةٍ»: از دانه‌ای، از یک دانه / «صَارَ شَجَرًا»: درختی شد (رد گزینه «۲») / «يَبْلُغُ ارتفاعه»: ارتفاعش به ... می‌رسد (رد گزینه‌های «۱» و «۳») / «أَكْثَرُ مِنْ مِثْلِهِ مِثْرٍ»: بیشتر از صد متر / «فَمَنْ»: پس چه کسی (رد گزینه «۳») / «خَلَقَهُ»: آن را آفرید (رد گزینه‌های «۱» و «۳») / «حَتَّى» و «نِيز» در گزینه «۲» اضافی هستند (رد گزینه «۲»).

(ترجمه، صفحه ۲)

۴۲- گزینه ۱»

(آیرین مصطفی زاده)

«علینا أن نحافظ»: بر ماست که محافظت کنیم، ما باید محافظت کنیم (رد گزینه‌های «۲» و «۳») / «أَوْجَدْتُ»: پدید آورده است (رد گزینه‌های «۲» و «۳») / «لانتفاع النَّاسِ»: برای سود بردن مردم (رد گزینه‌های «۲» و «۴»)

(ترجمه، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۴۳- گزینه ۱»

(ابوبالرب درانی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «رَبَّنَا لَا يَجْعَلْنَا»: پروردگار ما، ما را قرار نمی‌دهد.
گزینه «۳»: ترجمه صحیح: «به کسی که در زمین است، رحم کن [تا] کسی که در آسمان است، به تو رحم کند.»
گزینه «۴»: ترجمه صحیح: «در آفرینش آسمان‌ها و زمین، تفکر می‌کنند.»

(ترجمه، صفحه‌های ۱۰، ۱۱ و ۱۵)

۴۴- گزینه ۳»

(آیرین مصطفی زاده)

«أخبرنا المدير»: به مدیر خبر دادیم.

دقت کنید که «المدير» مؤنث است و نمی‌تواند فاعل فعل «أخبر» که مذکر است باشد. اگر «المدير» را فاعل در نظر بگیریم فعل باید به شکل «أخبرت» می‌آمد.

(ترجمه، ترکیبی)

۴۵- گزینه ۲»

(مرتضی کاظم شیرووری)

«اگر: إن، إذا / نمی‌دانی»: لا تعلم (رد گزینه‌های «۱» و «۳») / «پس چیزی نگو»: فلا تقل شيئاً (رد سایر گزینه‌ها) / «زیرا»: لأن (رد گزینه‌های «۳» و «۴») / «گفتن نمی‌دانم»: قُلْ «لأعلم» (رد سایر گزینه‌ها) / «نصف دانش»: نصف العلم (رد گزینه‌های «۳» و «۴»)

(ترجمه، صفحه ۱۲)

۴۶- گزینه ۳»

(مصطفی قدیمی فرد)

مفهوم عبارت صورت سؤال و بیت گزینه «۳» هر دو به تناسب عمل نیک انسان و پاداش آن و نیز به رحم کردن و پاداش دادن خداوند به انسان در پاسخ به عمل خیر او در قبال دیگران اشاره دارند.

(مفهوم، صفحه ۳)

۴۷- گزینه ۳»

(افشین کریمیان فرد)

«نَدَّ» و «نَامَ» به معنای «خوابید» مترادف یکدیگر هستند، نه متضاد!

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «لرأس» (فرد) مردود) و «الناجح (موفق)» متضاد یکدیگر هستند.

گزینه «۲»: «النور» و «الضياء» هر دو به معنای «روشنایی» مترادف یکدیگر هستند.

گزینه «۴»: «المجتهد» و «المجد» هر دو به معنای «کوشا، تلاشگر» مترادف یکدیگر هستند.

(واژگان، صفحه ۱۱۴)

۴۸- گزینه ۲»

(کتاب جامع)

«الصالحين» مثنای مذکر است نه جمع مذکر سالم!

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «الشجرات» جمع مؤنث سالم است و مفرد آن «الشجرة» می‌باشد.

گزینه «۳»: «السَّيَّاح» جمع مکسر است و مفرد آن «سائح» می‌باشد.

گزینه «۴»: «الزجاجات» مثنای مؤنث است و مفرد آن «الزجاجة» می‌باشد.

(قواعد، مشابه تمرین چهارم صفحه ۱۳)

۴۹- گزینه ۳»

(کتاب جامع)

با توجه به ضمیر دوم شخص جمع مذکر «كُم» در «عليكم» فعل مضارع به صورت «أَنْ تَسْتَغْفِرُوا» درست می‌باشد.

(قواعد، صفحه ۵)

۵۰- گزینه ۳»

(امیرضا عاشقی)

ترجمه متن: «من و چهار نفر از خانواده‌ام، تصمیم گرفتیم این عید به مسافرت برویم، روز سه‌شنبه شهر را ترک کردیم، در راه سفر پدر بزرگ و مادر بزرگم به ما پیوستند، ما مدت پنج روز را در سفر گذراندیم و در نهایت در ساعت ۴:۳۰ شیراز را ترک کردیم و بعد از ۸ ساعت به خانه رسیدیم!»

آن‌ها شیراز را در ساعت ۴:۳۰ ترک کرده‌اند و ۸ ساعت بعد به منزل رسیده‌اند؛ پس ساعت ۱۲:۳۰ زمان رسیدن آن‌ها به خانه است (رد گزینه‌های «۱» و «۲»؛ از سوی دیگر تعداد افرادی که به مسافرت رفته‌اند، متشکل از خود شخص، ۴ نفر از اعضای خانواده‌اش به انضمام پدر بزرگ و مادر بزرگش است که جمعاً ۷ نفر می‌باشند (رد سایر گزینه‌ها).

(قواعد، صفحه‌های ۱۳ و ۲۲)

تاریخ (۱)

۵۱- گزینه ۳»

(راشیه ابراهیمی نژاد)

تاریخ، علمی است که به مطالعه جنبه‌های مختلف زندگی انسان‌ها و جامعه‌ها در گذشته می‌پردازد و علل و نتایج افکار و اعمال پیشینیان را بررسی و تحلیل می‌کند. بنابراین هدف علم تاریخ، آگاهی از زندگی اجتماعی در گذشته است که شامل تمامی جنبه‌های فکری، مذهبی، سیاسی، نظامی، اقتصادی، علمی، حقوقی و هنری می‌شود.

(تاریخ و تاریخ‌نگاری، صفحه ۲)

۵۲- گزینه ۴»

(علیرضا آزادی زاده)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مورد (الف) درست است / مورد (ب) نادرست است. تاریخ‌نگاری از قرن پنجم پیش از میلاد در یونان باستان آغاز شد.

گزینه «۲»: هر دو مورد صحیح است.

گزینه «۳»: هر دو مورد نادرست است. در دوران اسلامی، تاریخ‌نگاری در میان مسلمانان رواج و گسترش چشمگیری یافت و کتاب‌های تاریخی ارزشمندی توسط مورخان مسلمان نوشته شد. - برخی پژوهشگران معتقدند که رواج و رونق ادبیات و فلسفه، تأثیر مهمی بر شکوفایی و گسترش علم تاریخ در یونان باستان داشته است.

گزینه «۴»: مورد (الف) نادرست است. قدیمی‌ترین متن تاریخی کشف شده، سنگ‌نوشته‌ای به خط کهن مصری است که بیش از ۴ هزار سال قدمت دارد.

(تاریخ و تاریخ‌نگاری، صفحه‌های ۳ و ۴)

۵۳- گزینه ۳»

(فاطمه عزیزی)

مردمان بین‌النهرین (میان‌رودان) و مصریان باستان، در تنظیم و تدوین گاه‌شماری پیشگام بودند.

در بین‌النهرین و به خصوص در میان بابلی‌ها، گاه‌شماری «خورشیدی-قمری» رایج بود. در این گاه‌شماری، سال به ۱۲ ماه قمری ۳۰ یا ۲۹ روزه تقسیم می‌شد. از آنجا که سال قمری ۳۵۴ شبانه‌روز و سال خورشیدی ۳۶۵ و یک چهارم شبانه‌روز است، برای رفع این اختلاف، هر سه سال، یک ماه به سال می‌افزودند.

مصریان نیز گاه‌شماری خورشیدی دقیق و منظمی داشتند. آنان سال را ۳۶۵ و یک چهارم شبانه‌روز محاسبه می‌کردند. در گاه‌شماری مصری، سال به ۱۲ ماه ۳۰ روزه تقسیم می‌شد و پنج روز اضافی، به آخر ماه دوازدهم افزوده می‌شد.

(تاریخ؛ زمان و مکان، صفحه ۱۳)

۵۴- گزینه ۱»

(کنکور سراسری ۹۹)

مبدأ گاه‌شماری اوستایی در دوره ساسانی، به تخت نشستن هر پادشاه بود.

(تاریخ؛ زمان و مکان، صفحه ۱۵)

۵۵- گزینه ۱»

(کنکور سراسری ۱۴۰۲)

در دوره اشکانیان، گاه‌شماری‌های بابلی، سلوکی و اوستایی متداول بود. افزودن اندرگاه به آخر ماه دوازدهم مربوط به گاه‌شماری اوستایی در این دوره است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: گاه‌شماری قمری - خورشیدی بابلی در دوره اشکانیان متداول بود.

گزینه «۳»: گاه‌شماری بابلی در دوره‌های بعد از هخامنشیان از جمله دوران اشکانیان وجود داشته است.

گزینه «۴»: گاه‌شماری هجری خورشیدی که از سال ۱۳۰۴ ش. در ایران رسمیت یافت، براساس گاه‌شماری جلالی تنظیم شده است.

(تاریخ؛ زمان و مکان، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۵۶- گزینه ۳»

(علیرضا آزادی زاده)

در گوشه و کنار ایران به ویژه در فارس، همدان و کرمانشاه، سنگ‌نوشته‌ها، نقش‌برجسته‌ها و گوردخمه‌های متعددی بر دیواره کوه‌ها و صخره‌ها نقش بسته‌اند.

(باستان‌شناسی؛ در جست‌وجوی میراث فرهنگی، صفحه ۲۳)

۵۷- گزینه ۳»

(علیرضا آزادی زاده)

مورد (الف): به مرحله شناسایی و کشف آثار باستانی اشاره دارد.

مورد (ب): استخراج و تنظیم اطلاعات را بیان می‌کند.

مورد (ج): مرحله حفاری آثار باستانی را روایت می‌کند.

(باستان‌شناسی؛ در جست‌وجوی میراث فرهنگی، صفحه‌های ۲۴ تا ۲۶)

۵۸- گزینه ۱»

(فاطمه عزیزی)

ابداع کشاورزی، رویدادی مهم و سرنوشت‌ساز در زندگی انسان است. برخی باستان‌شناسان از این پدیده با عنوان «انقلاب کشاورزی» یاد می‌کنند و اهمیت و تأثیر آن را در تاریخ بشر همچون «انقلاب صنعتی» در قرن ۱۸ م. می‌دانند.

(پیدایش تمدن؛ بین‌النهرین و مصر، صفحه ۳۴)

۵۹- گزینه ۱»

(امیررضا پرویزی)

مصر باستان اغلب از طریق شبه‌جزیره سینا در شمال شرق این کشور، در معرض هجوم بیرونی قرار داشت.

در دوره پادشاهی قدیم در مصر باستان اهرام سه‌گانه ساخته شد.

(پیدایش تمدن؛ بین‌النهرین و مصر، صفحه ۳۸)

۶۰- گزینه ۲»

(فاطمه عزیزی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست (مربوط به قوم سومر است) - نادرست (مربوط به قوم آشور است)

گزینه «۲»: نادرست (مربوط به قوم آکد است) - درست

گزینه «۳»: درست - درست

گزینه «۴»: درست - نادرست (مربوط به قوم آکد است)

(پیدایش تمدن؛ بین‌النهرین و مصر، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۸)

جغرافیای ایران

۶۱- گزینه «۳»

(امیررضا پرویزی)
محیط طبیعی، مجموعه‌ای متعادل است. با ورود انسان، زمینه‌های تغییر در محیط فراهم می‌شود.

تفاوت میان نگرش جغرافی‌دانان با سایر علوم در این است که جغرافی‌دانان به مطالعه شباهت‌ها و تفاوت‌های مکان‌ها می‌پردازند.

(بغرافیا، علمی برای زندگی بهتر، صفحه‌های ۴ و ۷)

۶۲- گزینه «۱»

(امیررضا پرویزی)
عملکرد منفی انسان در رابطه با کویر اصفهان، استفاده بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی است و پژوهشگر با توجه به این مسئله، خبرها و پیشنهادات اولیه را در چارچوب مسئله پژوهش خود ارائه می‌کند.

(ترکیبی بغرافیا، علمی برای زندگی بهتر و روش مطالعه و پژوهش در بغرافیا،

صفحه‌های ۵، ۶ و ۱۰)

۶۳- گزینه «۲»

(اقبال مرادی)
سؤال «چطور؟» به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد.

سؤال «زمینه‌های به‌وجودآورنده این پدیده چیست؟» به این موضوع اشاره دارد.

(روش مطالعه و پژوهش در بغرافیا، صفحه ۸)

۶۴- گزینه «۴»

(اقبال مرادی)
سؤال «چه چیز؟» بر ماهیت هر پدیده یا مسئله، دلالت دارد: «چه چیزی رخ داده است؟» (وجود ریزگردهای بیش از حد مجاز در هوا)

سؤال «چطور؟»، به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد. «زمینه‌های به‌وجودآورنده این پدیده چیست؟» (قطع درختان، از بین رفتن دریاچه‌ها، باتلاق‌ها و ...)

سؤال «چه کسی یا چه کسانی؟»، روابط متقابل انسان و محیط را مورد توجه قرار می‌دهد. «چه کسانی یا کدام فعالیت‌ها و برنامه‌های انسانی در این پدیده اثر داشته است و تأثیر آن بر محیط و انسان چیست؟» (بی‌توجهی به تثبیت خاک)

(روش مطالعه و پژوهش در بغرافیا، صفحه ۸)

۶۵- گزینه «۳»

(اقبال مرادی)
در این عبارت به زمان وقوع حادثه اشاره‌ای نشده است؛ بنابراین پرسش «چه موقع؟» قابل طرح نیست.

«کجا؟»: این اتفاق در شهرستان سرپل‌ذهاب رخ داده است.

«چرا؟»: لرزه‌های پی‌درپی باعث تخریب منازل روستایی شده است.

«چه چیز؟»: زلزله‌ای در شهرستان سرپل‌ذهاب روی داده است.

(روش مطالعه و پژوهش در بغرافیا، صفحه ۸)

۶۶- گزینه «۴»

(راضیه ابراهیمی‌نژاد)
«چرا؟» به علت وقوع پدیده می‌پردازد. «چرا این پدیده به‌وجود آمده است؟» و پاسخ آن در رابطه با پدیده گرد و غبار عبارت است از: «تداوم خشکسالی در سال‌های اخیر»

(روش مطالعه و پژوهش در بغرافیا، صفحه ۸)

۶۷- گزینه «۴»

(راضیه ابراهیمی‌نژاد)
- «چه چیزی رخ داده است؟» (توفان)
- «این اتفاق در کجا رخ داده است؟» (کن سولقان)
- «زمینه‌های به‌وجودآورنده این پدیده چیست؟» (بارندگی شدید، حرکت درختان شکسته‌شده به همراه مقداری سنگ)

(روش مطالعه و پژوهش در بغرافیا، صفحه ۸)

۶۸- گزینه «۲»

(متین بهادرلو)
فرضیه‌سازی یکی از مراحل حساس پژوهش است؛ زیرا فرضیه‌ها در هر پژوهش، نقش راهنما را دارد و به فعالیت‌هایی که قرار است انجام شود جهت می‌دهد.

(روش مطالعه و پژوهش در بغرافیا، صفحه ۱۰)

۶۹- گزینه «۳»

(متین بهادرلو)
در گام اول از مراحل پژوهش در جغرافیا (طرح سؤال و بیان مسئله) پژوهشگر ابتدا باید مسئله خود را به‌صورت واضح و روشن بیان کند؛ بنابراین بهتر است صورت مسئله را به شکل سؤال‌ی نوشته و از عبارات خبری یا جملات کلی و نامعلوم جلوگیری شود.

(روش مطالعه و پژوهش در بغرافیا، صفحه ۱۰)

۷۰- گزینه «۲»

(امیررضا پرویزی)
پژوهشگر برای دستیابی به شناخت و آگاهی نسبت به مسئله‌ای که در ذهن دارد، باید مسئله خود را به‌صورت واضح و شفاف بیان کند. این صورت مسئله بهتر است به شکل سؤال‌ی نوشته شود و از عبارات خبری یا جملات کلی و نامعلوم جلوگیری شود.

(روش مطالعه و پژوهش در بغرافیا، صفحه ۱۰)

منطق

۷۱- گزینه ۱

(مفهر قاسمی)

ارتباط میان مفاهیم در «تصدیق» بیان می‌شود. پس باید به دنبال تصدیق باشیم.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱: گفته شده «اگر مرا طلب می‌کنی پیروز هستی». پس بین «طلب کردن من» و «پیروز شدن» رابطه برقرار شده است. گزینه‌های ۲ و ۳: جملات انشایی تصدیق محسوب نمی‌شوند. گزینه ۴: تصور است، چون از ارتباط میان مفاهیم صحبت نشده و پرسش از «چرایی آن» نیز بی‌معناست. در واقع جمله ناقص است؛ بنابراین ارتباطی میان مفاهیم به‌طور کامل برقرار نیست.

(منطق، ترازوی اندیشه، صفحه ۷)

۷۲- گزینه ۲

(طهورا رهنایم)

نکته: «تعریف» یعنی رسیدن به شناخت صورهای مجهول از طریق صورهای معلوم و «استدلال» یعنی رسیدن به شناخت تصدیق‌های مجهول از طریق تصدیق‌های معلوم.

تشریح عبارات:

عبارت اول: در اثبات استحکام میز، آهنی بودن آن را بیان می‌کند؛ پس استدلال است.

عبارت دوم: خودکار را تعریف کرده است.

عبارت سوم: نتیجه‌گیری دارد و استدلال است.

عبارت چهارم: تعریف نهاد خانواده است.

در نتیجه پاسخ گزینه ۲ است.

(منطق، ترازوی اندیشه، صفحه ۹)

۷۳- گزینه ۳

(پوار پاکدل)

در گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ امکان بروز «مغالطه اشتراک لفظ» وجود دارد، اما در گزینه ۳ این احتمال مربوط به «مغالطه ابهام در مرجع ضمیر» است.

نکته: «مغالطه ابهام در مرجع ضمیر» به دو صورت رخ می‌دهد:

۱- گاهی ضمیری در جمله وجود دارد اما صاحب این ضمیر مشخص نیست. مثلاً «رستم بر اسب سوار شد و دستی بر سرش کشید.» (بر سر خودش یا بر سر اسب دست کشید) ۲- گاهی از کل یک عبارت می‌توان چند برداشت داشت و به قولی جمله دو پهلوی است و ابهام دارد. این موارد هم در دسته «مغالطه ابهام در مرجع ضمیر» قرار می‌گیرند. مانند: «او پس از آنکه به نزدیکی من رسید آن تصادف اتفاق افتاد» (معلوم نیست گوینده تصادف کرده یا شخصی که به او نزدیک شده است).

توجه: «مغالطه ابهام در عبارت» در کتاب درسی ذکر نشده؛ اما در کنکور سال‌های اخیر، مانند گزینه ۳ که پاسخ سؤال است، تحت عنوان «مغالطه ابهام در مرجع ضمیر» مطرح شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: دو ساعته مشترک لفظی است و دو معنا دارد:

۱- به فاصله زمانی دو ساعت؛ یعنی ۱۲۰ دقیقه.

۲- دو ساعت به دست‌هایش بسته بوده است.

گزینه ۲: «قیمت ندارد» دو معنا دارد: ۱- با ارزش است، ۲- بی‌ارزش است.

گزینه ۴: «نمی‌توانید» چند معنا دارد: ۱- اجازه ندارید، ۲- قادر نیستید.

(لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳، ۱۴، ۱۷ و ۱۸)

۷۴- گزینه ۳

(سپان ممدی)

در گزینه ۳، «سر» اولی دلالت التزامی دارد و «به سرش زدن» منظور «دیوانه شدن» است، ولی «سر» دومی دلالت تضمینی دارد و منظور «قسمتی از سر واقعی انسان» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: در «مدرسه» اولی شاهد دلالت تضمینی هستیم و منظور دیوارهای آن است و در «مدرسه» دومی هم، دلالت تضمینی داریم.

گزینه ۲: در هر دو «شیر» شاهد دلالت مطابقی هستیم و اشتراک لفظ در آن‌ها می‌بینیم.

گزینه ۴: در هر دو «خون» شاهد دلالت مطابقی هستیم و معنای یکسان دارند.

(لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۷۵- گزینه ۴

(سالار صفایی)

دلالت «کتاب بر صفحه» یک نوع دلالت تضمینی است؛ مثلاً وقتی کسی می‌گوید «کتابم را پاره کردی» منظور صفحه‌هایی از کتاب است و بخشی از معنای کتاب موردنظر است.

اما در گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ دلالت التزامی داریم؛ یعنی دلالت لفظ بر امری خارج از معنای موضوع اصلی لفظ است ولی در ذهن، با آن ملازم است.

(لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۷۶- گزینه «۲»

(سالار صفایی)

در گزاره نخست، «کله‌اش بوی قرمه‌سبزی می‌دهد» معنای التزامی دارد، اما به معنای مطابقی گرفته شده که سبب «مغالطه توسل به معنای ظاهری» شده است. در گزاره دوم، منظور از «کارخانه» در پیامک مورد نظر محل تولید محصول یا محل کار بوده و «کارخانه» منظور فعالیت زنان در خانه بوده است که در اثر رعایت نکردن فاصله‌گذاری و حرکات حروف باعث «مغالطه نگارشی کلمات» شده است.

نکته: کارخانه «مشترک لفظی» نیست.

در گزاره سوم «صدای آزاردهنده داشت»، «مغالطه ابهام در مرجع ضمیر» دارد؛ چراکه مشخص نیست «صدای گویی» آزاردهنده بوده است یا «صدای ساز» به دلیل کوک نبودن.

(لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۹)

۷۷- گزینه «۳»

(طهورا رهنما)

نکات مهم درسی:

۱- اشتباه گرفتن کلماتی که ظاهر مشترک دارند یا به عبارتی دیگر کلماتی که در آن‌ها یک لفظ، دلالت بر چند معنای مطابقی می‌کند، باعث بروز «مغالطه اشتراک لفظ» می‌شود.

۲- به کار بردن «دلالت مطابقی» به جای «دلالت تضمینی و التزامی» به خطای «توسل به معنای ظاهری» منتهی می‌شود.

۳- عدم رعایت دقیق علائم سجاوندی مثل ویرگول و حرکت‌گذاری درست و دیکته کلمات، باعث پدید آمدن «مغالطه نگارشی» می‌شود.

۴- استفاده از عبارات دو پهلوی که مرجع آن مشخص نیست و می‌توان از آن دو منظور برداشت کرد، «مغالطه ابهام در مرجع ضمیر» نام دارد.

بنابراین، سعید ابتدا در مواجهه با لفظ «شیر» دچار «مغالطه اشتراک لفظ» شد و سپس نتوانست دلالت التزامی را از مطابقی تشخیص دهد چرا که کنایات با دلالت التزامی افاده معنا می‌کنند. در نهایت نیز با عدم رعایت علائم سجاوندی مثل ویرگول و مکث در جای مناسب مرتکب «مغالطه نگارشی کلمات» شد. بنابراین جواب گزینه «۳» است.

(لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶)

۷۸- گزینه «۱»

(طهورا رهنما)

نکته مهم درسی:

«مفهوم جزئی» مفهومی است که مصداق آن کاملاً مشخص است و قابلیت انطباق بر بیش از یک مورد را ندارد و معمولاً اسمی خاص است یا با

صفت‌های اشاره «این و آن» همراه است. «مفهوم کلی» قابلیت انطباق بر بیش از یک مورد را دارد؛ خواه فرضی باشد خواه واقعی خارجی.

بررسی عبارات:

این دیوار: جزئی

پسر آن پیرمرد: کلی (چراکه مشخص نیست به کدام پسر آن پیرمرد اشاره شده است)

گل نرگس: کلی

دو جفت کفش: کلی

قاب عکس: کلی

پنج‌ره چوبی: کلی

مدینه به معنای شهر: کلی

مدینه به عنوان شهری در عربستان: جزئی (اسم خاص)

مهارت‌های زندگی به عنوان نام یک برنامه تلویزیونی: جزئی (اسم خاص)

خرمالوهای باغ ما: کلی (زیرا دقیقاً مشخص نیست منظور ما کدام خرمالوها است و متعلق به کدام درخت، کدام سال و... است).

بنابراین، پاسخ گزینه «۱» است.

(مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۷۹- گزینه «۲»

(سالار صفایی)

اگر مفهومی هیچ مصداقی نداشته باشد، یا می‌تواند کلی باشد؛ مانند «شریک خدا»، یا جزئی باشد؛ مانند «سوپرمن». اگر مفهومی یک مصداق داشته باشد و نتواند مصداق دیگری داشته باشد، حتماً جزئی است؛ مانند مفهوم «دریای خزر» اما مفهومی مثل «مولود کعبه» این گونه نیست و می‌تواند مصداق دیگری داشته باشد.

در قضیه «هر ب الف است» نسبت بین «الف» و «ب» در این قضیه می‌تواند «تساوی» یا «عموم و خصوص مطلق» باشد؛ چراکه در تساوی، ما می‌توانیم بگوییم «هر الف ب است» و «هر ب الف است» و در عموم و خصوص مطلق هم می‌توانیم بگوییم «هر ب الف است» «بعضی الف ب است» «بعضی الف ب نیست».

(مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۳)

۸۰- گزینه «۲»

(ابوفتیقه فرسند)

در طبقه‌بندی مفاهیم، اقسام مختلف یک مفهوم نسبت به یکدیگر رابطه «تباین» دارند. در طبقه‌بندی مفاهیم نسبت «عموم و خصوص من وجه» قابل تصور نیست. زیرا نسبت مقسم با هر کدام از قسم‌های خود «عموم و خصوص مطلق» است. بنابراین، نسبت مجموع B و C با E، «تباین» است (چون B، C و E قسم‌های مختلف A هستند و در یک طبقه قرار دارند و حتی مجموع B و C هم با قسم دیگر که E است رابطه «تباین» دارد) و نسبت B و C با A هم «عموم و خصوص مطلق» است.

(مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۳ و ۲۵)

اقتصاد

۸۱- گزینه ۱»

(آرش کتاب فروش بدری)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱»:
 $\text{کالای فروخته شده} = \text{کل محصول} \times \text{قیمت} = \text{درآمد}$

گزینه ۲»:
 $\text{هزینه} - \text{درآمد} = \text{سود}$

$\text{سود} - \text{درآمد} = \text{هزینه} \Rightarrow$

گزینه ۳»:
 اگر درآمد از هزینه کمتر باشد، کسب و کار دچار زیان می‌شود.

گزینه ۴»:
 اجاره کارگاه یا زمین، حقوق یا دستمزد کارگران و کارمندان و قیمت یا اجاره ابزار تولید (سرمایه فیزیکی)، جزء هزینه‌های تولید است.

(کسب و کار و کارآفرینی، صفحه‌های ۸ و ۹)

۸۲- گزینه ۳»

(سارا شریفی)

«کارآفرین»، کسی است که با نوآوری و خطرپذیری، محصولات جدیدی تولید و عرضه می‌کند یا راه‌های جدیدی برای تولید کشف می‌کند.

«کارآفرینی»، به معنی تأسیس شرکت یا کسب و کاری است که با تولید کالاها و خدمات و رفع نیازها و خواسته‌های مردم، به مؤسس کسب و کار و دیگران سود می‌رساند.

در مثال گزینه ۳»، سپهر کسب و کار جدیدی راه‌اندازی نمی‌کند و می‌خواهد برای یک شرکت کار کند که این، کارآفرینی نیست.

(کسب و کار و کارآفرینی، صفحه‌های ۴ و ۵)

۸۳- گزینه ۲»

(سارا معصوم زاده)

«مالک محصول یا کالای نهایی که به مشتری عرضه می‌شود، کیست؟ یک نفر یا چند نفر هستند و چگونه درآمد یا سود باید تقسیم شود؟»
 همین سؤالات ساده و پاسخ آن، بیانگر «مفهوم سازمان تولید» است.

(انتخاب نوع کسب و کار، صفحه ۱۴)

۸۴- گزینه ۱»

(امسان عالی نژاد)

دولت برای شرکت‌ها قوانینی دارد تا به سرمایه‌گذاران اطمینان بدهد و کمک کند تا فریب نخورند. پذیرش و عمل به چنین قوانینی زمان‌بر و پرهزینه است و به مشاوره‌های حقوقی نیاز دارد.

برای تشکیل شرکت، ممکن است به وکیل نیاز داشته باشید تا به شما برای تکمیل اساسنامه شرکت و سایر اسناد موردنیاز کمک کند.

(انتخاب نوع کسب و کار، صفحه ۱۷)

۸۵- گزینه ۴»

(آرش کتاب فروش بدری)

نحوه اداره تعاونی‌ها براساس هر نفر، یک رأی است؛ یعنی هر کدام از اعضا صرف‌نظر از این‌که چقدر از سرمایه تعاونی را تأمین کرده باشد، یک رأی خواهد داشت اما در شرکت هر کس سهم بیشتری داشته باشد، قدرت تصمیم‌گیری بالاتری دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱»:
 تعاونی با هدف تأمین نیازمندی‌های اعضا تشکیل می‌شود و تخصص‌گرایی بیشتر از مزایای تشکیل شرکت است.

گزینه ۲»:
 تقسیم سود در شرکت به تناسب مالکیت سهام است و در تعاونی نحوه اداره براساس هر نفر، یک رأی است.

گزینه ۳»:
 در تعاونی تقسیم سود احتمالی در پایان دوره به نسبت سرمایه هر عضو است و قوانین پیچیده‌تر و گزارش‌دهی بیشتر از معایب تشکیل شرکت است.

(انتخاب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۵، ۱۸ و ۱۹)

۸۶- گزینه ۴»

(سارا معصوم زاده)

مشکل تأمین مالی (پس‌انداز شخصی و قرض از دوستان و خانواده) از معایب کسب و کار شخصی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱»:
 مالکیت کل سود: مزایای کسب و کار شخصی

گزینه ۲»:
 منافع مالیاتی: مزایای کسب و کار شخصی

گزینه ۳»:
 آزادی عمل در تصمیم‌گیری: مزایای کسب و کار شخصی

(انتخاب نوع کسب و کار، صفحه ۱۵)

۸۷- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

الف) بنگاه‌های معاملات ملکی، نمونه‌ای از کسب و کارهای «شخصی» هستند.

ب) مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی از «معایب» کسب‌وکار «شخصی» است.

ج) یک مؤسسه غیرانتفاعی، نهادی «قانونی» است که برای انجام مأموریتی «غیرسودآور» شکل گرفته است.

(انتخاب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۴، ۱۵ و ۱۹)

۸۸- گزینه «۱»

(سپیده فتح‌اللهی)

اقتصاددانان «منابع تولید» را به‌طور کلی در سه دسته، طبقه‌بندی می‌کنند: منابع طبیعی (زمین)، نیروی کار و سرمایه (فیزیکی و انسانی).

بررسی عبارات:

الف) دانش و مهارت مهندس طراحی ساختمان: سرمایه انسانی

ب) کارگری که در حال کار بر روی ساختمانی است: نیروی کار

ج) منابع طبیعی: زمینی که در آن خانه ساخته می‌شود. (آب برای تولید گیاهان و چوب برای تولید کاغذ نیز منابع طبیعی محسوب می‌شوند؛ اما تجهیزات اتاق عمل، سرمایه فیزیکی است.)

د) سرمایه فیزیکی: دستگاه‌هایی که در دندانپزشکی وجود دارند. (خورشید برای رشد گیاهان و زمین برای کشت گندم منابع طبیعی محسوب می‌شوند.)

نکته: پول یک منبع تولیدی نیست و جزء عوامل تولید به حساب نمی‌آید.

(اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۸۹- گزینه «۳»

(امسان عالی‌نژاد)

ابتدا باید محاسبه کنیم که قید بودجه چقدر است؛ با توجه به این که اگر فرد همه بودجه خود را برای خرید چیپس صرف کند، ۵ بسته چیپس می‌تواند بخرد، در نتیجه:

قیمت هر بسته چیپس $\times$ تعداد چیپس = کل قید بودجه

تومان $5 \times 20,000 = 100,000$ = کل قید بودجه

حالا باید ببینیم قیمت هر بسته پفک چقدر است. اگر فرد همه بودجه خود را برای خرید پفک صرف کند، می‌تواند ۱۰ بسته پفک بخرد، بنابراین:

قیمت هر بسته پفک $\times$ تعداد پفک = کل قید بودجه

قیمت هر بسته پفک $10 \times 100,000$

تومان $10,000 = \frac{100,000}{10}$ = قیمت هر بسته پفک $\Rightarrow$

حال به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:

$\times$ گزینه «۱»: $(4 \times 20,000) + (3 \times 10,000) = 80,000 + 30,000 = 110,000$

$\times$ گزینه «۲»: $(2 \times 20,000) + (3 \times 10,000) = 40,000 + 30,000 = 70,000$

$\checkmark$ گزینه «۳»: $(2 \times 20,000) + (6 \times 10,000) = 40,000 + 60,000 = 100,000$

$\times$ گزینه «۴»: $(1 \times 20,000) + (9 \times 10,000) = 20,000 + 90,000 = 110,000$

بنابراین گزینه «۳» دقیقاً با قید بودجه مورد نظر برابر است و پاسخ صحیح می‌باشد.

(اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۹۰- گزینه «۴»

(آرش کتاب‌فروش‌برری)

هزینه فرصت هر انتخاب، ارزش بهترین گزینه بعدی است که شما هنگام انتخاب از دست داده‌اید. هزینه‌هایی که پرداخت شده و شما نمی‌توانید آن را بازگردانید، «هزینه هدر رفته» نام دارد. این هزینه‌ها نباید تأثیری در انتخاب و تصمیم شما داشته باشند.

(اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۵ و ۲۸)

www.kanoon.ir

۲۹ نفر از ۳۰ نفر برتر کشور

هر کدام چند سال و چند آزمون کانونی بودند؟

تجربی

کشور ۱	کشور ۲	کشور ۳	کشور ۴	کشور ۵	کشور ۶	کشور ۷	کشور ۸	کشور ۹	کشور ۱۰
امیر حسین سلیمانی (تبریز) ۵ سال (۱۲۸ آزمون)	امیر محمد محقق (تهران) ۲ سال (۱۳ آزمون)	احسان رضوی (تهران) ۳ سال (۳۲ آزمون)	فرزاد حلاج مقدم (فردوس) ۱ سال (۳۲ آزمون)	مهدی ابوطالبی (یزد) ۱ سال (۲۴ آزمون)	علی فتاحی (قزوین) ۳ سال (۴۲ آزمون)	رضا گل‌بهار (تبریز) ۵ سال (۸۰ آزمون)	اشکان میرزائی (مشهد) ۱ سال (۲۱ آزمون)	محمد سجاد حسینی (تهران) ۷ آزمون برنامه‌ای	محمد نیکم‌مهر بانی (همدان) ۵ سال (۱۰۰ آزمون)

انسانی

کشور ۱	کشور ۲	کشور ۳	کشور ۴	کشور ۵	کشور ۶	کشور ۷	کشور ۸	کشور ۹	کشور ۱۰
علی اکبر قنادیز دی (تهران) ۲ سال (۲۰ آزمون)	سایر اسفندی (مشهد) ۱ سال (۲۳ آزمون)	مهرزاد مشایخی (تهران) ۵ سال (۸۶ آزمون)	سیدعارف خبیری (بیرجند) ۳ سال (۱۱۴ آزمون)	فاطمه فاطمی مفرد (تهران) ۱ سال (۱۳ آزمون)	مهدی فروتن (تهران) ۲ سال (۲۷ آزمون)	جواد جلیلیان (کرامت‌شاه) ۳ سال (۱۹۰ آزمون)	محمد مهدی اسلامی (یزد) ۱ سال (۲۴ آزمون)	سید حسام‌الدین هاشمی (تهران) ۴ آزمون برنامه‌ای	نسترن گل آقایی (اصفهان) ۱ سال (۱۴ آزمون)

ریاضی

کشور ۱	کشور ۲	کشور ۳	کشور ۴	کشور ۵	کشور ۶	کشور ۷	کشور ۸	کشور ۹	کشور ۱۰
امیر حسین سلیمانی (تبریز) ۵ سال (۱۲۸ آزمون)	امیر محمد محقق (تهران) ۲ سال (۱۳ آزمون)	احسان رضوی (تهران) ۳ سال (۳۲ آزمون)	فرزاد حلاج مقدم (فردوس) ۱ سال (۳۲ آزمون)	مهدی ابوطالبی (یزد) ۱ سال (۲۴ آزمون)	علی فتاحی (قزوین) ۳ سال (۴۲ آزمون)	رضا گل‌بهار (تبریز) ۵ سال (۸۰ آزمون)	اشکان میرزائی (مشهد) ۱ سال (۲۱ آزمون)	محمد سجاد حسینی (تهران) ۷ آزمون برنامه‌ای	محمد نیکم‌مهر بانی (همدان) ۵ سال (۱۰۰ آزمون)

دفتـر چـه پاسـخ ✓

عمومی دهم

(رشته انسانی)

۱۸ آبان ماه ۱۴۰۳

تعداد سؤالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی (۱)	۱۰	۱۰۱-۱۱۰	۱۰
دین و زندگی (۱)	۲۰	۱۱۱-۱۳۰	۲۰
زبان انگلیسی (۱)	۱۰	۱۳۱-۱۴۰	۱۰
جمع دروس عمومی	۴۰	—	۴۰

طراحان

فارسی (۱)	حسن افتاده - حسین پرهیزگار - احمد فهیمی - امیر محمودی
دین و زندگی (۱)	فردین سماقی - یاسین ساعدی - عباس سیدشبه‌ستری - مرتضی محسنی‌کبیر
زبان انگلیسی (۱)	رحمت‌اله استیری - مجتبی درخشان گرمی - محمدمهدی دغلاوی - عقیل محمدی‌روش

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	ویراستار رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۱)	امیر محمودی	مرتضی منشاری، مریم پیروی	نازنین حاجیلو	الناز معتمدی
دین و زندگی (۱)	یاسین ساعدی	امیرمهدی افشار		محمدصدرا پنجه‌پور
زبان انگلیسی (۱)	عقیل محمدی‌روش	فاطمه نقدی، محدثه مرآتی		سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	حبیبه محبی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رثوفی
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	فاطمه علی‌باری
ناظر چاپ	سوران نعیمی

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۶۴۶۳-۰۲۱

فارسی (۱)

۱۰۱- گزینه «۴»

(احمد فحیمی- تبریز)

مولع (بسیار مشتاق - آزمند) / تالاب (آبگیر - برکه) / عامل (حاکم - والی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «فلق: سپیده صبح - فجر»، «سرخ آفتاب هنگام غروب: شفق»

گزینه «۲»: محال - بی‌اصل - ناممکن - اندیشه باطل

گزینه «۳»: حضيض «جای پست در زمین یا پایین کوه»

(لغت، واژه‌نامه)

۱۰۲- گزینه «۳»

(احمد فحیمی- تبریز)

الف: قرابت

د: عمارت

نکات مهم درسی:

عمارت (آبادانی) / امارت (فرمانروایی) / قرابت (خویشی، نزدیکی) / غرابت

(جدایی، دوری)

(املا، ترکیبی)

۱۰۳- گزینه «۱»

(حسین پرهیزگار- سبزوار)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: نهاد جمله دوم (مادرش) به قرینه لفظی حذف شده است.

گزینه «۳»: نهاد هر دو جمله حذف شده است.

گزینه «۴»: فعل جمله اول «بودند» و همچنین «نهاد» جمله دوم، به قرینه لفظی حذف شده‌اند.

(دستور، صفحه ۱۹)

۱۰۴- گزینه «۲»

(حسین پرهیزگار- سبزوار)

هسته + مضاف‌الیه + مضاف‌الیه

سر کودک عقل

الف لبان اراده تو

ج ضامن دوام جهان

(دستور، صفحه ۳۴)

۱۰۵- گزینه «۴»

(امیر محمودی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «از حال و نهاد برنگشتن» کنایه از «دگرگون نشدن»

گزینه «۲»: «از جای شدن» کنایه از «عصبانی شدن»

گزینه «۳»: «گندمنمای جوفروش» کنایه از «ریاکار بودن»

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۱۸)

۱۰۶- گزینه «۳»

(امیر محمودی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: دلیل اینکه ماه زیبا است و مردم به آن نگاه می‌کنند این است که زیبایی‌اش را از تو گرفته است.

گزینه «۲»: دلیل تخییر شدن شبنم و به سمت خورشید رفتن او ناراحتی از بی‌وفایی دنیا تلقی شده است.

گزینه «۴»: روشنی روز به‌خاطر نفس کشیدن شاعر است.

(آرایه‌های ادبی، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

۱۰۷- گزینه «۳»

(حسن افتخار- تبریز)

مفهوم غرور و خودستایی در ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» وجود دارد؛ مگر گزینه «۳».

مفهوم بیت گزینه «۳»، تواضع و فروتنی است.

(مفهوم، ترکیبی)

۱۰۸- گزینه «۲»

(حسن افتخار- تبریز)

مفهوم نوشته‌شده در مقابل همه ابیات درست آمده است؛ به‌جز گزینه «۲». مفهوم گزینه «۲»: همه‌چیز انسان (به‌خصوص قدرت سخن گفتن) از خداوند است؛ یا به اصطلاح دیگر، خوشحالی انسان نسبت به گویا شدن دهان و زبانش است.

(مفهوم، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۷)

۱۰۹- گزینه «۱»

(حسن افتخار- تبریز)

مفهوم بیت صورت سؤال و گزینه «۱» شادی و غم زودگذر بوده و این‌که نباید به آن‌ها دل ببندیم.

تشریح گزینه‌های دیگر:

مفهوم گزینه «۲»: درد دل کردن با افراد غمخوار

مفهوم گزینه «۳»: خویشتن داری و احساساتی نبودن

مفهوم گزینه «۴»: توصیه به یکرنگی و دورو نبودن

(مفهوم، صفحه ۱۸)

۱۱۰- گزینه «۲»

(حسن افتخار- تبریز)

مفهوم مشترک حدیث صورت سؤال و گزینه «۲»: به حساب اعمال خودمان رسیدگی کنیم.

تشریح گزینه‌های دیگر:

مفهوم گزینه «۱»: نیکی کردن به دیگران

مفهوم گزینه «۳»: توصیه به خویشتن‌داری

مفهوم گزینه «۴»: قدردانی و قدرشناسی

(مفهوم، صفحه ۱۸)

دین و زندگی (۱)

۱۱۱- گزینه «۲»

(مرتضی مصنی‌کبیر)

با توجه به آیه ۱۸ سورة اسراء: «آن کس که تنها زندگی زودگذر دنیا را می‌طلبد، آن مقدار از آن را که بخواهیم و به هر کس اراده کنیم، می‌دهیم؛ سپس دوزخ را برای او قرار خواهیم داد تا با خواری و سرافکندگی در آن وارد شود.» نتیجه می‌گیریم که اگر اهداف دنیوی اصل قرار گیرند، مانع رسیدن به اهداف اخروی می‌شوند.

(هدف زندگی، صفحه‌های ۷ و ۸)

۱۱۲- گزینه «۱»

(عباس سیرشستر)

آیات شریفه زیر، راه‌های فریب انسان توسط شیطان را بیان می‌فرماید:

سورة محمد آیه ۲۵: «کسانی که بعد از روشن‌شدن هدایت برای آن‌ها، پشت به حق کردند، شیطان اعمال زشتشان را در نظرشان زینت داده و آنان را با آرزوهای طولانی فریفته است.»

سورة مائده آیه ۹۱: «شیطان می‌خواهد به وسیله شراب و قمار در میان شما عداوت و کینه ایجاد کند و شما را از یاد خدا و نماز بازدارد.»

(پر پرواز، صفحه ۲۴)

۱۱۳- گزینه «۱»

(مفسر بیاتی)

نمونه‌هایی از رویاهای صادقانه قرآن کریم در ماجرای حضرت یوسف (ص) ذکر نموده است که خود دلیلی بر اصالت رؤیاهای صادقانه از دیدگاه قرآن است.

(فقر حقیقی، صفحه ۳۳)

تبدیل نمونه سؤال‌های امتحانی به تست

۱۱۴- گزینه «۴»

(یاسین ساعری)

خداوند از عاملی بیرونی (شیطان) خبر می‌دهد که خود را برتر از آدمیان می‌پندارد و سوگند یاد کرده است که فرزندان آدم را فریب دهد و از رسیدن به بهشت بازدارد. کار او وسوسه کردن و فریب دادن است و جز این، راه نفوذ دیگری در ما ندارد. این خود ما هستیم که به او اجازه وسوسه می‌دهیم یا راه فریب را بر او می‌بندیم.

(پر پرواز، صفحه ۲۳)

۱۱۵- گزینه «۳»

(مرتضی مفسنی‌کبیر)

هرکس با بینش و نگرش خاص خود (جهان‌بینی) به سراغ هدفی می‌رود؛ لذا اختلاف در هدف‌ها، ریشه در نوع نگاه و اندیشه انسان دارد.

در آیه ۱۹ سورة اسراء می‌خوانیم: «و آن کس که سرای آخرت را بطلبید و برای آن سعی و کوشش کند و مؤمن باشد، پاداش داده خواهد شد.»

(هرف زندگی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۱۱۶- گزینه «۳»

(عباس سیرشبستری)

گرایش انسان‌ها به نیکی‌ها و زیبایی‌ها سبب می‌شود که در مقابل گناه و زشتی واکنش نشان دهد. عاملی درونی که انسان‌ها را برای رسیدن به لذت‌های زودگذر دنیایی، به گناه دعوت می‌کند و از پیروی از عقل و وجدان بازمی‌دارد، نفس اماره است.

(پر پرواز، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۱۱۷- گزینه «۳»

(یاسین ساعری)

ما غیر از بعد جسمانی، بعد دیگری داریم که در فرهنگ دینی، از آن به «روح» تعبیر شده است. همین بعد است که به ما توانایی «انتخاب» و «تصمیم‌گیری» می‌دهد.

(فرد حقیقی، صفحه ۳۳)

۱۱۸- گزینه «۴»

(عباس سیرشبستری)

شیطان در روز قیامت به اهل جهنم می‌گوید: «خداوند به شما وعده حق داد؛ اما من به شما وعده‌ای دادم و برخلاف آن عمل کردم. البته من بر شما تسلطی نداشتم؛ فقط شما را به گناه دعوت کردم ... نه من می‌توانم به شما کمکی کنم و نه شما می‌توانید مرا نجات دهید.»

(پر پرواز، صفحه ۲۳)

۱۱۹- گزینه «۱»

(یاسین ساعری)

حضرت علی (ع) درباره نفس اماره فرموده است:

«دشمن‌ترین دشمن تو، همان نفسی است که در درون توست.»

اولین گام برای حرکت انسان در مسیر تقرب و نزدیکی به خداوند، شناخت انسان است؛ یعنی شناخت سرمایه‌ها، توانایی‌ها و استعدادها و او چگونه به کارگیری این سرمایه‌ها و همچنین شناخت موانع حرکت انسان در مسیر تقرب به خداوند و نحوه مقابله یا دوری از این موانع. به همین دلیل است که خودشناسی، سودمندترین دانش‌ها شمرده شده است.

(پر پرواز، صفحه‌های ۱۸ و ۲۳)

۱۲۰- گزینه «۱»

(فردین سماقی)

خداوند، ما را صاحب اراده و اختیار آفرید و مسئول سرنوشت خویش قرار داد؛ سپس راه رستگاری و راه شقاوت را به ما نشان داد تا با استفاده از سرمایه عقل راه رستگاری را برگزینیم و از شقاوت دوری کنیم.

(پر پرواز، صفحه ۲۰)

۱۲۱- گزینه «۴»

(فردین سماقی، براساس کتاب زرد)

براساس مفاد آیه «وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ» هر موجودی براساس برنامه حساب‌شده‌ای به این جهان گام نهاده است و به سوی هدف حکیمانه‌ای در حرکت است.

(هرف زندگی، صفحه ۵)

۱۲۲- گزینه «۳»

(مرتضی مفسنی‌کبیر، براساس کتاب زرد)

پروردگار، به ما نیرویی عنایت کرده تا با آن بیندیشیم و مسیر درست زندگی را از راه‌های غلط تشخیص دهیم، این همان سرمایه تعقل و تفکر است.

بیت «دوست نزدیک‌تر از من به من است/ وین عجب‌تر که من از وی دورم» مؤید سرشت خداشنای انسان است.

(پر پرواز، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۱۲۳- گزینه «۴»

(یاسین ساعری، براساس کتاب زرد)

حق بودن آفرینش آسمان‌ها و زمین به معنای هدف‌دار بودن خلقت آن‌هاست.

(هرف زندگی، صفحه ۵)

۱۲۴- گزینه «۲»

(مرتضی مفسنی‌کبیر، براساس کتاب زرد)

خداوند سرشت انسان‌ها را با خود آشنا کرد و گرایش به خود را در وجود ما قرار داد. از این رو هر کس در خود می‌نگرد و یا به تماشای جهان می‌نشیند خدا را می‌یابد و محبتش را در دل احساس می‌کند. امیرمومنان علی (ع) در این باره می‌فرماید: «هیچ چیزی را مشاهده نکردم، مگر اینکه خدا را قبل از آن، بعد از آن و با آن دیدم.»

(پر پرواز، صفحه ۲۰)

۱۲۵- گزینه «۲»

(فردین سماقی، براساس کتاب زرد)

با توجه به دو ویژگی «متنوع بودن استعدادها و انسان» و «بی‌نهایت‌طلبی او» اگر هدفی را که انتخاب می‌کنیم، بهتر بتواند پاسخ‌گوی این دو ویژگی باشد، آن هدف، کامل‌تر و برتر است.

(هرف زندگی، صفحه ۱۰)

۱۲۶- گزینه «۲»

(یاسین ساعری، براساس کتاب زرد)

هدف و مسیر حرکت هر کس با توانایی‌ها و سرمایه‌های هماهنگی دارد. اگر کسی سرمایه‌ای اندک داشته باشد، به کاری کوچک روی می‌آورد. ولی هر چه سرمایه این شخص بیشتر شود، هدف‌های بزرگ‌تری را می‌تواند مدنظر قرار دهد و به کارهای ارزشمندتری رو آورد.

(پر پرواز، صفحه ۲۱)

۱۲۷- گزینه «۴»

(مرتضی مفسنی‌کبیر، براساس کتاب زرد)

اولین گام برای حرکت انسان در مسیر نزدیکی و تقرب به خدا، شناخت انسان است.

آیه «إِنَّا هَدَيْنَا السَّبِيلَ إِنَّمَا شَاكِرًا وَإِنَّمَا كَفُورًا» ما راه را به او نشان دادیم؛ یا سپاسگزار خواهد بود و یا ناسپاس» مؤید اراده و اختیار انسان است.

(پر پرواز، صفحه‌های ۱۸ و ۲۰)

۱۲۸- گزینه «۱»

(یاسین ساعدی، براساس کتاب زرد)
منظور از پست در بیت «چون بلند و پست با هم یار شد/ آدمی اعجوبه اسرار شد» بعد جسمانی یا مادی بدن انسان است.
(فور فقیقی، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۱۲۹- گزینه «۱»

(فریدین سماقی، براساس کتاب زرد)
با توجه به مفهوم مصراع ذکر شده، هر کس خداوند را به عنوان هدف اصلی زندگی خود برگزیند به تمام اهدافش می‌رسد. و مؤید قرآنی آن آیه «من کان یرید ثواب الدنیا فعند الله ثواب الدنیا و الآخرة: هر کس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد، پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.» است.
(هرف زنگی، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

۱۳۰- گزینه «۱»

(یاسین ساعدی، براساس کتاب زرد)
خداوند در آیه ۱۰ سورة ملک می‌فرماید:
«و می‌گویند: اگر ما گوش شنوا داشتیم یا تعقل می‌کردیم، در میان دوزخیان نبودیم.»
(پر پرواز، صفحه ۱۹)

زبان انگلیسی (۱)

۱۳۱- گزینه «۳»

(میتبی درفشان‌کرمی)
ترجمه جمله: «الف: من به دوربین نیاز دارم تا چند عکس بگیرم، اما نمی‌دانم آن (دوربین) چگونه کار می‌کند.»
«ب: نگران نباش، من به تو نشان خواهم داد.»

نکته مهم درسی:

برای تصمیم‌گیری‌های در لحظه از "will" با شکل ساده فعل استفاده می‌شود.
(گرامر)

۱۳۲- گزینه «۱»

(رهمت‌اله استیری)
ترجمه جمله: «مادرم قصد دارد برای برادر کوچکم کتاب‌های داستان زیادی بخرد، زیرا او (برادرم) عاشق مطالعه است.»

نکته مهم درسی:

بعد از ساختار "be going" نیاز به مصدر با "to" داریم (رد سایر گزینه‌ها)
(گرامر)

۱۳۳- گزینه «۴»

(عقیل ممدی‌روش)
ترجمه جمله: «الف: آیا سارا و جیم شنبه آینده بچه‌هایشان را به باغ وحش خواهند برد؟»
«ب: نمی‌دانم.»

نکته مهم درسی:

بعد از "will" باید از شکل ساده فعل استفاده کنیم (رد گزینه‌های ۱ و ۲).
شکل جمع کلمه "child" به صورت "children" می‌باشد (رد گزینه‌های ۱ و ۳).
با توجه به معنای جمله، در جای خالی به صفت ملکی "their" نیاز داریم (رد سایر گزینه‌ها).

(گرامر)

۱۳۴- گزینه «۲»

(میتبی درفشان‌کرمی)
ترجمه جمله: «شهرها دارند بزرگ‌تر می‌شوند و آب کافی وجود ندارد، بنابراین زندگی کردن در طبیعت برای حیوانات و گیاهان به‌طور فزاینده‌ای سخت می‌شود.»

(۲) کافی

(۴) مختلف

(واژگان)

۱۳۵- گزینه «۳»

(میتبی درفشان‌کرمی)
ترجمه جمله: «وقتی بعد از تصادف به ملاقات دوستان رفتیم، او به ما گفت که درد زیادی دارد.»

(۱) توجه

(۲) موزه

(۳) درد

(۴) دشت

(واژگان)

۱۳۶- گزینه «۲»

(مهم‌ممدی رغلای)
ترجمه جمله: «پس از اتمام مدرسه، او امیدوار است که یک محیط‌بان حیات‌وحش شود، زیرا واقعاً حیوانات را دوست دارد و می‌خواهد در مراقبت از آن‌ها کمک کند.»

(۱) پرداختن

(۲) گرفتن، بردن

(۳) ساختن

(۴) گذاشتن

نکته مهم درسی:

به عبارت واژگانی "take care of" به معنای «مراقبت کردن از» دقت کنید.

(واژگان)

ترجمه متن درک مطلب:

امروزه بسیاری از حیوانات در معرض خطر انقراض هستند و ما آن‌ها را حیوانات در معرض خطر انقراض می‌نامیم. برای مثال، تنها چند پاندا در چین باقی‌مانده است. این خرس‌های سیاه و سفید برگ‌های بامبو را می‌خورند، اما در معرض خطر انقراض هستند، زیرا مردم [درختان] جنگل‌های بامبو را که غذای آن‌ها (پانداها) را تأمین می‌کنند، قطع می‌کنند.

یک حیوان در معرض خطر انقراض دیگر تمساح است که در آمریکای جنوبی زندگی می‌کند. بسیاری از این حیوانات مرده‌اند زیرا مردم آن‌ها را برای پوستشان شکار کردند که برای ساختن کفش‌ها و کیف‌ها استفاده می‌شود. در استرالیا، کوالاها نیز در معرض خطر انقراض هستند. آن‌ها فقط درختان اکالیپتوس را می‌خورند، اما بسیاری از این درختان توسط مردم و آتش‌سوزی‌ها از بین رفته‌اند. در گذشته، شکارچیان نیز کوالاها را به‌خاطر خز نرم و قهوه‌ای‌شان می‌کشتند. اگر برای نجات حیوانات در معرض خطر انقراض و حفاظت از خانه‌هایشان اقدامی نکنیم، ممکن است آن‌ها خیلی زود منقرض شوند. برای ما مهم است که به آن‌ها کمک کنیم.

۱۳۷- گزینه «۲»

(عقیل ممدی‌روش)
ترجمه جمله: «طبق متن، حیوانات در معرض خطر انقراض، آن‌هایی هستند که ...»
«ممکن است به‌زودی منقرض شوند»

(درک مطلب)

۱۳۸- گزینه «۴»

(عقیل ممدی‌روش)
ترجمه جمله: «چرا پانداها در معرض خطر انقراض هستند؟»
«[زیرا] مردم در حال تخریب جنگل‌های بامبو هستند.»

(درک مطلب)

۱۳۹- گزینه «۲»

(عقیل ممدی‌روش)
ترجمه جمله: «طبق متن، کدامیک از موارد زیر صحیح نیست؟»
«در استرالیا، کوالاها شکارچسانی که درختان اکالیپتوس می‌خورند را می‌کشند.»
(درک مطلب)

۱۴۰- گزینه «۱»

(عقیل ممدی‌روش)
ترجمه جمله: «حیوانات در معرض خطر انقراض زمانی منقرض می‌شوند که مردم ...»
«دیگر به آن‌ها توجه نکنند»

(درک مطلب)

دفترچه پاسخ

آزمون هوش و استعداد

(دوره دوم)

۱۸ آبان

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰

زمان پاسخ گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

حمید لنجان زاده اصفهانی	مسئول آزمون
فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو	ویراستار
محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون خواه	مسئول درس مستندسازی
حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، سجاد محمدنژاد، حمید گنجی، فرزاد شیرمحمدلی، کیارش صانعی، حلما حاجی نقی	طراحان
معصومه روحانیان	حروف چینی و صفحه آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

استعداد تحلیلی

۲۵۱- گزینه «۲»

(میر اصفهانی)

در تصویر، فردی ثروتمند به همان اندازه به پول می‌اندیشد که فردی فقیر. این یعنی پول - برای شخص طماع - هرگز کافی نیست. تصویر به نوعی انتقادی است از جایگاه پول در جوامع امروزی، که از ابزار به هدف تبدیل شده است.

(هوش کلامی)

۲۵۲- گزینه «۳»

(میر اصفهانی)

شکل درست متن:

ج) چنین به نظر می‌رسد که پس از جدایی اولیه‌ی زبان‌های ایرانی از زبان‌های هندواروپایی شرقی، نیاز به یک تفکیک دوباره‌ی زبانی نزد ایرانیان حس شده است.

الف) حکومت ایران در آن زمان، هخامنشیان، زبان فارسی را برای این منظور به عنوان وسیله‌ای برگزیدند که قبایل مختلف ایرانی را متحد کنند.

ب) زبان فارسی به‌خوبی به هدفی که برای آن تعریف شده بود رسید و باعث اتحاد قبایل ساکن در فلات ایران شد.

د) امروزه برخی دسته‌ها و گروه‌های ایرانی تصوّر می‌کنند انتخاب زبان فارسی به عنوان زبان مرکزی عامل ضعف زبان‌های ایشان شده است.

ه) حال آن که اگر زبان فارسی را نه به عنوان جایگزین بلکه به عنوان ابزاری برای تقویت روابط زبانی در نظر بگیریم، نادرستی این استدلال آشکار می‌شود.

(هوش کلامی)

۲۵۳- گزینه «۱»

(میر اصفهانی)

شکل درست متن:

الف) شنیدم که شاهی به هندوستان / برافروخت بزم از رخ دوستان

د) چو طوطی به هر نکته گویا شدند / به نادر خبرها شکر خا شدند

ب) یکی گفت کاندر دیار عرب / یکی جانور دیده‌ام بس عجب

ج) شترپیکری رسته زو بال و پر / ولیکن نه پرنده نی باربر

(هوش کلامی)

۲۵۴- گزینه «۱»

(کنکور کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی)

در بیت صورت سؤال، شاعر می‌گوید درست است که عیب، بهتر است پنهانی باشد نه آشکار، اما اگر دوست همچون آینه باشد و عیب دوست را به او گوشزد کند، بهتر است. این یعنی عیب را نباید از دوست نهان داشت.

(هوش کلامی)

۲۵۵- گزینه «۴»

(کنکور کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی)

در بیت صورت سؤال، «خدایی» یعنی «یک خدا». دقت کنید گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» همگی از واژه‌ها و عبارات «کنه»، «حقیقت» و «ذات» استفاده کرده‌اند که در صورت سؤال نیست، بیت تنها به «هستی» خداوند اشاره می‌کند و نه چستی او. «اگر خدا او را راهنمایی نمی‌کرد، کی به وجود خدا آگاه می‌شد؟»

(هوش کلامی)

۲۵۶- گزینه «۳»

(کتاب استعداد تحلیلی هوش کلامی)

استدلال کمیته انضباطی در متن صورت سؤال ناقص است، چرا که تعداد و مبلغ جریمه‌ها به شرطی تعیین‌کننده است که میزان خطاها یکسان بوده باشد. عبارت گزینه «۳» به خوبی این موضوع را آشکار می‌کند: اگر مبالغ جریمه‌ها با میزان ناشایست بودن رفتارها متناسب نبوده باشد، مبالغ جریمه‌ها تعیین‌کننده عدالت یا بی‌عدالتی کمیته انضباطی نیست.

(هوش کلامی)

۲۵۷- گزینه «۳»

(کتاب استعداد تحلیلی هوش کلامی)

اگر قیمت کالایی ۱۰۰۰ تومنی را بیست درصد افزایش دهیم، می‌شود ۱۲۰۰ تومن. اگر قیمت کالایی ۲۰۰۰ تومنی را ده درصد افزایش دهیم، می‌شود ۲۲۰۰ تومن. همچنان قیمت کالای دوم بیشتر است، هرچند درصد افزایش قیمت آن کمتر بوده است. استدلال صورت سؤال نادرست است چون بیشتر بودن تعداد هواداران اولیه فوتبال از والیبال را در نظر نگرفته است.

(هوش کلامی)

۲۵۸- گزینه «۳»

(ملما شاهی نقی)

در آن عدددهای سه رقمی $(\square \square \Delta)$ که صورت سؤال وصف می‌کند، رابطه

$$1-\square = \frac{\square + \Delta}{2} \Rightarrow \square + \Delta = 2(1-\square)$$

$$\square + \Delta = 2(1-\square) \Rightarrow \square + \Delta = 2 - 2\square \Rightarrow \Delta = 2 - 3\square$$

آن را در خودش ضرب کنیم، یکان آن دو واحد بیش‌تر شود. همه ده رقم را برای یکان امتحان می‌کنیم:

یکان فرضی عدد فعلی	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
یکان فرضی عدد نهایی	۰	۱	۴	۹	۶	۵	۶	۹	۴	۱

که تنها در سه حالت این اتفاق ممکن است رخ دهد. حال با توجه به مقدمه بالا می‌توانیم اعداد را حدس بزنیم:

$$\Delta = 2 \Rightarrow \frac{\square + 2}{2} = 1 - \square \Rightarrow \square = 2 \Rightarrow \Delta = 2 \Rightarrow \square = 2$$

حالات ممکن: $\{\square = 3, \Delta = 2\}, \{\square = 4, \Delta = 4\}$

$$\Rightarrow 1010 \bigcirc^2 + 201 \bigcirc \square + 10 \square^2 = 1010 \bigcirc + 101 \square$$

اگر سمت راست تساوی بزرگ‌ترین مقدار خود را داشته باشد، یعنی $\bigcirc = 9$ و $\square = 8$ باشد، حاصل آن ۹۸۹۸ خواهد بود. این در حالی است که عبارت $1010 \bigcirc^2$ در سمت چپ حتی به ازای $\bigcirc^2 = 9$ برابر 9090 خواهد بود که عددی بسیار بزرگ‌تر از عبارت سمت راست خواهد شد. این یعنی $\bigcirc$ را کمینه می‌گیریم و $\square$ را حدس می‌زنیم. $\bigcirc$ نمی‌تواند صفر باشد. پس $\bigcirc = 1$ را می‌آزماییم:

$$1010 + 201 \square + 10 \square^2 = 1010 + 10 \square$$

که تنها به ازای $\square = 0$ صحیح است: $\Rightarrow 10 \square^2 = -191 \square$
پس عبارت‌ها به شکل زیر است:

$$\begin{array}{r} 101 \\ \times 10 \\ \hline 1010 \end{array}$$

و حاصل $\bigcirc \square \times \bigcirc \square$ ، برابر حاصل $10 \times 10 = 100$ یعنی $\bigcirc \square \square$ خواهد بود.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۶۱- گزینه «۱»

(فرزاد شیرمحمدی)

تعداد صفرهای سمت راست عدد حاصل برابر است با تعداد دفعاتی که می‌توان عدد را بر عدد ۱۰ تقسیم کرد و همچنان یک عدد درست طبیعی به دست می‌آید. به عبارت دیگر، تعداد 2×5 هاست که تعیین‌کننده است. در عبارت صورت سؤال، تنها عدد ۵۵۵۵۵ است که عامل اول ۵ دارد، آن هم یکی، پس یک رقم صفر در سمت راست عدد حاصل وجود دارد.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۶۲- گزینه «۴»

(فاطمه راسخ)

نه ماه دقیق خرید تلویزیون معلوم است و نه ماه تولد خریدار و نه ماه تولد فروشنده. در واقع با این داده‌ها می‌توانیم هر ماهی را پاسخ بدانیم.

(هوش ریاضی)

۲۶۳- گزینه «۳»

(فاطمه راسخ)

با داده «الف» به تنهایی نمی‌توان به پاسخ رسید، چرا که ترتیب زیر ممکن است: دختر - پسر - دختر - پسر - دختر - پسر - دختر - پسر
با داده «ب» نیز به تنهایی نمی‌توان به پاسخ رسید، ترتیب زیر را در نظر بگیرید.

امیر - ندا - هما - امین

امیر - امین - ندا - هما

اما اگر هر دو داده را داشته باشیم، فقط یک حالت ممکن است که در آن فرزند دوم پسر نیست:

امیر - ندا - امین - هما

(هوش منطقی ریاضی)

$$\{\bigcirc = 5, \square = 6\}, \{\bigcirc = 6, \square = 8\}$$

$$\Delta = 4 \Rightarrow \frac{\square + 4}{2} = \bigcirc - 1 \Rightarrow \square = 2 \bigcirc - 6 \Rightarrow$$

حالت‌های ممکن: $\{\bigcirc = 4, \square = 2\}, \{\bigcirc = 5, \square = 4\}$

$$\{\bigcirc = 6, \square = 6\}, \{\bigcirc = 7, \square = 8\}$$

$$\Delta = 7 \Rightarrow \frac{\square + 7}{2} = \bigcirc - 1 \Rightarrow \square = 2 \bigcirc - 9 \Rightarrow$$

حالت‌های ممکن: $\{\bigcirc = 5, \square = 1\}, \{\bigcirc = 6, \square = 3\}$

$$\{\bigcirc = 7, \square = 5\}, \{\bigcirc = 8, \square = 7\}, \{\bigcirc = 9, \square = 9\}$$

پس عددهای ممکن عبارتند از:

$$\{232, 442, 652, 862, 244, 454, 664, 874, 157, 367, 577, 787, 997\}$$

(هوش منطقی ریاضی)

۲۵۹- گزینه «۲»

(کیارش صانعی)

تعداد روزهای هر سال و تعداد کل روزهای عمر هر شخص را محاسبه می‌کنیم:

روزهای عمر شخص تا پایان سال	تعداد ماه‌ها ضرب در تعداد روزهای هر ماه	سال
۱	$1 \times 1 = 1$	۱
$1 + 4 = 5$	$2 \times 2 = 4$	۲
$5 + 9 = 14$	$3 \times 3 = 9$	۳
$14 + 16 = 30$	$4 \times 4 = 16$	۴
$30 + 25 = 55$	$5 \times 5 = 25$	۵
$55 + 36 = 91$	$6 \times 6 = 36$	۶
$91 + 49 = 140$	$7 \times 7 = 49$	۷

پس معلوم است که شخصی که ۱۲۰ روز دارد، در هفتمین سال زندگی‌اش است، چرا که $140 > 120$ است.

بنابراین از عمر این شخص، ۹۱ روز در ۶ سال سپری شده است و $120 - 91 = 29$ روز در سال هفتم. در سال هفتم، هر ماه ۷ روز دارد، پس این فرد طبق تقسیم $29 = (7 \times 4) + 1$ چهار ماه و یک روز در سال هفتم زندگی خود زیسته است.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۶۰- گزینه «۲»

(فاطمه راسخ)

برای درست بودن عبارت صورت سؤال داریم:

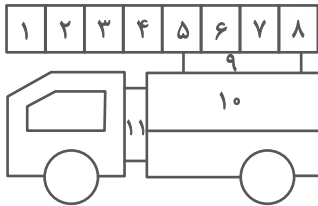
$$(10 \bigcirc + 1 \square + \bigcirc) \times (1 \bigcirc + \square) = 1000 \bigcirc + 100 \square + 10 \bigcirc + \square$$

$$\Rightarrow 1000 \bigcirc^2 + 100 \bigcirc \square + 100 \square \bigcirc + 10 \square^2$$

$$+ 10 \bigcirc^2 + \bigcirc \square = 1010 \bigcirc + 101 \square$$

با ادامه این الگو، تعداد مستطیل‌ها معلوم می‌شود:

$$11 + 7 + 6 + 5 + 4 + 3 + 2 + 1 = 39$$

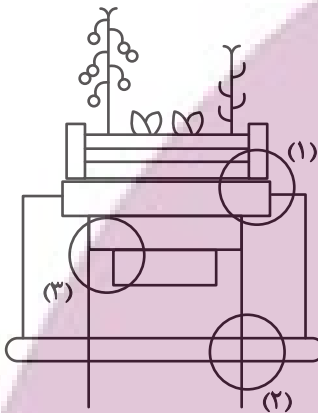

(هوش غیرکلامی)

(سباز ممبرنژار)

گزینه «۴»

قسمت‌های مشخص شده:

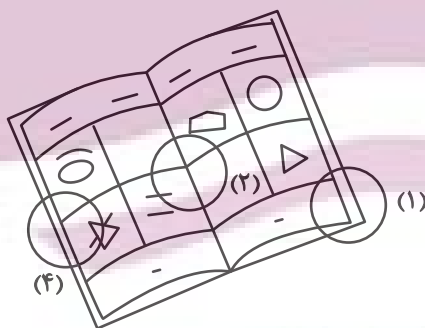

(هوش غیرکلامی)

(عمیرکنش)

گزینه «۳»

قسمت‌های مشخص شده:

(هوش غیرکلامی)

گزینه «۴»

با داده «الف» داریم:

(فاطمه، اسخ)

$$2\square + \bigcirc \geq 2\bigcirc + \square \Rightarrow \square \geq \bigcirc$$

که معلوم نیست $\square = \bigcirc$ است یا $\square > \bigcirc$

با داده «ب» نیز هیچ قیاسی بین $\square$ و $\bigcirc$ نداریم، پس پاسخ گزینه «۴» است.

(هوش منطقی ریاضی)

گزینه «۲»

(فاطمه، اسخ)

از طریق یکان می‌توان به راحتی به پاسخ رسید:

$$1723 \times 1345 + 1745 - 2 \Rightarrow 3 \times 5 + 5 - 2 \Rightarrow 5 + 3 \Rightarrow 8 \text{ : گزینه «۱»}$$

$$1231 + 234 \times 9872 - 20 \Rightarrow 1 + 4 \times 2 - 0 \Rightarrow 1 + 8 = 9 \text{ : گزینه «۲»}$$

$$26798 + 3999 \times 573 - 45 \Rightarrow 8 + 9 \times 5 - 5 \Rightarrow 8 + 0 \Rightarrow 8 \text{ : گزینه «۳»}$$

$$9898 \times 235 + 246 - 98 \Rightarrow 8 \times 5 + 6 - 8 \Rightarrow 46 - 8 \Rightarrow 8 \text{ : گزینه «۴»}$$

(هوش منطقی ریاضی)

گزینه «۴»

(فاطمه، اسخ)

واضح است که کدهای C در شکل‌هایی است که پاره‌خطی اضافه دارند و کدهای B در شکل‌هایی است که پاره‌خط اضافه ندارند. همچنین A کد شکل‌هایی است که تعداد نقطه‌های دایره‌ای آن‌ها برابر است، D کد شکل‌هایی که دایره سمت راست آن‌ها بیش‌تر از دایره سمت چپ نقطه دارد و E شکل‌هایی که دایره سمت چپ آن‌ها نقاط بیش‌تری نسبت به دایره سمت راست دارد.

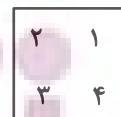

(هوش غیرکلامی)

گزینه «۴»

(غرزاد شیرمهرلی)

در دو شکل صورت سؤال، هاشورها به شکل است که شکل‌ها رقم «صفر» دارند. هاشورهای دیگر به شکل صفر ندارند. همچنین تفاوت دیگر شکل‌ها در جایگاه هاشورخورده است:

(هوش غیرکلامی)

گزینه «۴»

(فاطمه، اسخ)

یازده مستطیل در نگاه اول در شکل هست، اما از ترکیب مستطیل‌ها نباید غافل شد:

هفت تا $\rightarrow (1,2), (1,2,3), \dots, (1,2,3,\dots,8)$

شش تا $\rightarrow (2,3), (2,3,4), \dots, (2,3,4,8)$

: